

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Obdo/69/2022
Identifikačné číslo spisu:	3110213143
Dátum vydania rozhodnutia:	08.11.2023
Meno a priezvisko:	JUDr. Lenka Praženková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:3110213143.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Lenky Praženkovej, členiek senátu JUDr. Gabriely Mederovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej, v spore žalobcu Tatra Real Trade, a.s., so sídlom Dunajská 25, 811 08 Bratislava, IČO: 35 729 465, zast. Mgr. Rastislav Sopóci, advokát, so sídlom Kpt. M. Uhra 2621/3,901 01 Malacky, IČO: 50 432 168, proti žalovanému: Mesto Trenčín, so sídlom Mierové námestie 2, 911 64 Trenčín, IČO: 00 312 037, zast. GARANT PARTNER legal s. r. o., so sídlom Einsteinova 21, 851 01 Bratislava, IČO: 36 856 380, o zaplatenie 1.689.320,25 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 38Cb/130/2010, o dovolaniach žalovaného proti rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018 a č. k. 16Cob/23/2017-1318 zo dňa 13. júna 2018 takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018 z a m i e t a.

II. Dovolanie žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/23/2017-1318 zo dňa 13. júna 2018 z a m i e t a.

III. Žalobcovi sa proti žalovanému p r i z n á v a n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín ako súd prvej inštancie čiastočným rozsudkom č. k. 38Cb/130/2010-1114 zo dňa 10. novembra 2016 (v poradí druhý prvoinstančný rozsudok) vo výroku I. uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 64.411,48 eura s 3,982 % ročným úrokom zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2010 do zaplatenia a 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 6.383,20 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia a zo sumy 58.028,28 eura od 30. decembra 2009 do zaplatenia, to všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Výrokom II. priznal žalobcovi náhradu 100 % trov konania o zaplatenie sumy

289.904,40 eura s 3,982 % ročným úrokom zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2010 do zaplatenia a 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 57.398,92 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia, zo sumy 168.094,-- eur od 30. decembra 2009 do zaplatenia, zo sumy 6.383,20 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia a zo sumy 58.028,28 eura od 30. decembra 2009 do zaplatenia.

2. Súd prvej inštancie svoje rozhodnutie právne zdôvodnil poukazom na § 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon č. 38/1993 Z. z.“), § 261 ods. 2, 6, § 267 ods. 1, § 59a ods. 1, § 289 ods. 1, § 292 ods. 5, § 324 ods. 1, § 354, § 351 ods. 2, § 502 ods. 1, § 365 ods. 1, § 369 ods. 1, § 373, § 379 a § 381 Obchodného zákonníka (ďalej len „ObchZ“), § 37 ods. 1, § 39 ods. 1, § 498, § 151n ods. 1, 2, § 151o ods. 1, § 151p ods. 1, 2, § 575 ods. 1, 2, § 451 ods. 1, § 456, § 457, § 458 ods. 2, § 488, § 489, § 490 ods. 1, § 494, § 559 ods. 2, § 499, § 504, § 507 ods. 1, § 510, § 420 ods. 1, § 428 ods. 3 a § 442 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) a § 213 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Z odôvodnenia čiastočného rozsudku prvoinštančného súdu vyplýva, že žalobca sa žalobou domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 1.235.635,42 eura s 3,982 % ročným úrokom zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia, 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia, zo sumy 1.170.853,30 eura od 30. decembra 2009 do zaplatenia a náhrady trov konania. Svoj nárok odvíjal od toho, že v priebehu roka 2006 začal realizáciu investičného zámeru na pozemkoch žalovaného, ktorý mal spočívať vo vybudovaní podzemných garáží a nadzemného objektu na Jaselskej ulici v Trenčíne. Tento projekt mal o. i. prispieť k navýšeniu počtu parkovacích miest v centre mesta Trenčín. V súlade s týmto zámerom žalobca vstúpil do viacerých zmluvných vzťahov so žalovaným a vynaložil významné náklady na jeho realizáciu.

4. Uznesením Okresného súdu Trenčín, vyhláseným na pojednávaní dňa 25. januára 2012, ktoré nadobudlo právoplatnosť v rovnaký deň, súd pripustil zmenu žaloby, v zmysle ktorej sa žalobca voči žalovanému domáhal: a/ vrátenia uhradených finančných prostriedkov v zmysle zmluvy č. 318/2007 v sume 63.782,12 eura s 3,982 % ročným úrokom zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia a 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia, b/ náhrady škody na základe zmluvy č. 318/2007 pozostávajúcej zo skutočnej škody v sume 761.799,77 eura a ušlého zisku v sume 863.109,-- eur, c/ vydania bezdôvodného obohatenia na základe zmluvy č. 319/2007, teda vrátenia preddavku na kúpnu cenu v sume 185.089,29 eura, d/ vrátenia finančnej zábezpeky z neuzatvorenej kúpnej zmluvy ohľadom časti pozemku v sume 6.140,-- eur, e/ náhrady škody titulom ušlého zisku z platieb prijatých žalovaným na základe zmluvy č. 319/2007 a Upozornenia na zaplatenie finančnej zábezpeky, ktoré žalobca nemohol zhodnotiť pri výkone podnikania, ktorý k 30. 04. 2010 predstavoval sumu 34.892,12 eura.

5. Ďalej z odôvodnenia čiastočného rozsudku vyplýva, že vo veci bol dňa 20. júna 2012 vyhlásený rozsudok č. k. 38Cb/I30/2010-823 (čo bol v poradí prvý prvoinštančný rozsudok v tomto spore), ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 225.492,92 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 57.398,92 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia a zo sumy 168.094,-- eur od 30. decembra 2009 do zaplatenia. V časti o zaplatenie sumy 1.689.320,20 eura s 3,982 % ročným úrokom zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2010 do zaplatenia, 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 6.383,20 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia, zo sumy 1.003.759,40 eura od 30. decembra 2009 do zaplatenia a zo sumy 679.177,75 eura od 20. januára 2012 do zaplatenia súd žalobu zamietol.

6. Vyššie uvedený prvý rozsudok okresného súdu bol potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014 (v poradí prvý odvolací rozsudok). Následne bol na základe ústavnej sťažnosti žalobcu vydaný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „Ústavný súd SR“, „ústavný súd“ alebo „ÚS SR“) sp. zn. I.ÚS 184/2015-35 zo dňa 26. augusta 2015, ktorým bol rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/I30/2010-823 v zamietajúcej časti, ako aj rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 v časti, v ktorej potvrdil zamietnutie časti žaloby, zrušený. Ústavný súd v predmetom náleze v bodoch 10.1 a 10.2 skonštatoval, že zmluva č. 319/2007 o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy uzavretá v zmysle § 289 ObchZ a zmluva č. 318/2007

o zriadení vecného bremena, s ohľadom na ich náležitosti, boli uzavreté platne. Súčasne v bode 9.2 odôvodnenia nálezu ústavný súd vyslovil, že zmluvné vzťahy strán sporu sa posudzujú podľa Obchodného zákonníka, keďže ako účastníci rozhodujúcich zmlúv jasne deklarovali inkriminovanou investičnou akciou zabezpečenie verejných potrieb.

7. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-832 zo dňa 20. júna 2012 v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu je teda spor právoplatne rozhodnutý v časti žalobou uplatneného nároku žalobcu na: a/ vrátenie uhradených finančných prostriedkov podľa zmluvy č. 318/2007 v sume 57.398,92 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania od 21. mája 2009 do zaplatenia, b/ na vrátenie preddavku na kúpnu cenu v sume 161.953,13 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. decembra 2009 do zaplatenia, c/ na vrátenie finančnej zábezpeky z neuzatvorenej kúpnej zmluvy ohľadom časti pozemku v sume 6.140,87 eura.

8. Ako ďalej uvádza súd prvej inštancie v odôvodnení čiastočného rozsudku (bod 1 tohto odôvodnenia) na základe nálezu Ústavného súdu SR č. k. I.ÚS 184/2015-35 zo dňa 26. augusta 2015, pokračoval v konaní v časti žaloby: a/ o zaplatenie sumy 6.383,20 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania od 21. mája 2009 do zaplatenia a s 3,982 % ročným úrokom zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia titulom vrátenia uhradených finančných prostriedkov podľa zmluvy č. 318/2007, b/ o zaplatenie sumy 23.136,16 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. decembra 2009 do zaplatenia titulom vrátenia preddavku na kúpnu cenu v zmysle zmluvy č. 319/2007, c/ o náhradu škody v sume 34.892,12 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. decembra 2009 do zaplatenia titulom náhrady ušlého zisku ku dňu 30. apríla 2010, d/ o náhradu skutočnej škody v sume 761.799,77 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 721.962,02 eura od 30. decembra 2009 do zaplatenia a zo sumy 39.837,75 eura od 20. januára 2012 do zaplatenia, e/ o náhradu škody v sume 863.109,-- eur s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 223.769,-- eur od 30. decembra 2009 do zaplatenia a zo sumy 639.340,-- eur od 20. januára 2012 do zaplatenia. Skonštatoval, že vzhľadom k tomu, že rozhodnutie súdu v časti: a/ o zaplatenie sumy 6.383,20 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania od 21. mája 2009 do zaplatenia a s 3,982 % ročným úrokom zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia titulom vrátenia uhradených finančných prostriedkov podľa zmluvy č. 318/2007, b/ o zaplatenie sumy 23.136,16 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. decembra 2009 do zaplatenia titulom vrátenia preddavku na kúpnu cenu v zmysle zmluvy č. 319/2007, c/ o náhradu škody v sume 34.892,12 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania od 30. decembra 2009 do zaplatenia titulom náhrady ušlého zisku ku dňu 30. apríla 2010, nevyžadovalo ďalšie dokazovanie a aj v intenciách nálezu ústavného súdu sa stalo nesporným, o tejto časti žaloby rozhodol v zmysle § 213 CSP čiastočným rozsudkom, ktorým žalobe v tejto časti v plnom rozsahu vyhovel.

9. S poukazom na body 12.2 až 12.06 odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR č. k. I.ÚS 184/2015-35, súd prvej inštancie posúdil námietku premlčania práva na vydanie bezdôvodného obohatenia v sume 6.383,20 eura a v sume 23.136,16 eura, ako nedôvodnú, nakoľko od času, kedy právny dôvod plnenia dodatočne odpadol (vydanie rozhodnutia Ministerstva kultúry SR číslo: MK-1597/2009-51/3539 zo dňa 13. marca 2009), ku dňu podania žaloby (04. mája 2010), neuplynula štvorročná premlčacia doba v zmysle § 397 ObchZ. Medzi stranami sporu bolo nesporné, že k uzavretiu kúpnej zmluvy v zmysle zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy č. 319/2007 nedošlo, a to z dôvodu zistenej nemožnosti zrealizovať predmetnú stavbu v súvislosti s rozhodnutím Ministerstva kultúry SR číslo: MK-1597/2009-51/3539 zo dňa 13. marca 2009, ktorým bolo archeologické nálezisko vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku. Vzhľadom k tomu, v intenciách bodu 12.3 odôvodnenia nálezu, v zmysle § 292 ods. 5 ObchZ žalobcoví vzniklo právo na vrátenie zálohy v sume 23.136,16 eura, uhradenej v zmysle zmluvy č. 319/2007, keďže nedošlo k uzavretiu kúpnej zmluvy. Podľa názoru súdu prvej inštancie, označeným rozhodnutím sa zmenili okolnosti, z ktorých strany sporu vychádzali pri uzavretí zmluvy o budúcej zmluve do tej miery, že nebolo možné rozumne požadovať od zaviazanej strany, aby kúpnu zmluvu uzavrela. Zmluvou o zriadení vecného bremena č. 318/2007 sa v zmysle § 151o ods. 1 OZ zmluvné strany dohodli na zriadení vecného bremena v súlade s § 151n ods. 1 OZ, ktorého priamym predmetom bola, podľa čl. V zmluvy, povinnosť žalovaného strpieť pod povrchom pozemku: 1. Umiestnenie podzemných parkovacích garáží a 2. Prevádzkovanie a údržbu podzemných garáží po ich výstavbe.

Podľa č. IV bodu 1 zmluvy č. 318/2007 mal oprávnený z vecného bremena právo na výstavbu a prevádzkovanie podzemných garáží podľa štúdie „Podzemná parkovacia garáž Trenčín - centrum“ vypracovanej Ing. arch. Jozefom Gabrišom, Ing. arch. Matúšom Kollárom a Ing. arch. Pavlínou Kašparovou z roku 2006. Nepriamym predmetom uvedeného vecného bremena bol pozemok, na ktorom bolo vecné bremeno zriadené, a to parc. č. XXX/XX, k.ú. U., vytvorený geometrickým plánom č. 67/2007, overeným dňa 10. júla 2007, odčlenením z pozemkov parc. č. XXX/X, parc. č. XXXX/X a parc. č. XXXX/X. Súd prvej inštancie podotkol, že archeologické nálezisko sa v dobe vyhlásenia za národnú kultúrnu pamiatku, nachádzalo podľa vyjadrenia Ministerstva kultúry SR zo dňa 07. decembra 2011, na parc. č. XXX/X, k.ú. U., pričom v súčasnosti sa nachádza na parc. č. XXX/XX, k.ú. U.. Podľa čl. VI zmluvy č. 318/2007 vecné bremeno bolo zriadené ako odplátne. Hodnota vecného bremena bola dohodnutá v sume 63.782,12 eura (1.921.500,-- Sk), ktorá bola žalobcom uhradená v dvoch splátkach, a to dňa 24. októbra 2006 v sume 6.383,20 eura (192.300,-- Sk) a dňa 04. mája 2007 v sume 57.398,92 eura (1.729.200,--Sk). Vecné bremeno nadobudlo vecnoprávne účinky vkladom do katastra nehnuteľností. Po začatí zemných prác na predmetnom projekte došlo k objavu archeologického nálezu - vonkajšie opevnenie mesta Trenčín. Rozhodnutím Ministerstva kultúry SR, č. k. MK-I597/2009-51/3539 zo dňa 13. februára 2009 bolo nájdené archeologické nálezisko vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku. Medzi stranami sporu nebolo sporné, že v dôsledku vyhlásenia predmetného archeologického náleziska nebolo možné na predmetnom pozemku postaviť podzemné garáže podľa štúdie „Podzemná parkovacia garáž Trenčín - centrum“. Mohlo dôjsť iba k stavbe iného, zmeneného, obdobného objektu, ktorý by mal inú kapacitu parkovacích miest. K dohode strán na stavbe takéhoto zmeneného objektu podzemných garáží však nedošlo. Vzhľadom k tomu mal súd prvej inštancie za preukázané, že vyhlásením archeologického nálezu za národnú kultúrnu pamiatku nastala trvalá zmena, v dôsledku ktorej už predmetný pozemok nemohol slúžiť potrebám žalobcu ako oprávneného z vecného bremena, deklarovaným v čl. IV bode I zmluvy č. 318/2007, teda na stavbu podzemné garáže podľa štúdie „Podzemná parkovacia garáž Trenčín - centrum“. Námitku žalovaného, ktorý tvrdil, že na predmetnom pozemku bolo možné postaviť projekt podzemných garáží, aj keď v zmenenej forme, keďže, podľa žalovaného, nebol dohodnutý konkrétny objekt podzemných garáží, súd považoval za nedôvodnú, nakoľko v čl. IV bode 1 zmluvy č. 318/2007 bol dohodnutý konkrétny projekt (štúdia), podľa ktorého mali byť garáže postavené. Uvedenému tvrdeniu žalovaného súd neprisvedčil aj z toho dôvodu, že logicky možno predpokladať, že ak by žalobca v prípade, ak by nedošlo k archeologickému nálezisku, jednostranne zmenil projekt a napr. navýšil kapacitu garáží, výšku objektu alebo jeho účel v neprospech žalovaného alebo obyvateľov mesta, žalovaný by takisto s takouto jednostrannou zmenou objektu nesúhlasil. Preto, aj za použitia výkladových pravidiel obsiahnutých v § 266 ObchZ, súd ustálil, že práve za účelom zabránenia jednostranného rozhodnutia žalobcu o zmene stavby bol dohodnutý konkrétny projekt (štúdia), podľa ktorého mala byť stavba postavená. V súlade s čl. IV bod I a čl. V zmluvy č. 318/2007, predmetom vecného bremena bola teda povinnosť žalovaného strpieť pod povrchom predmetného pozemku umiestnenie, prevádzkovanie a údržbu podzemných garáží podľa štúdie „Podzemná parkovacia garáž Trenčín - centrum“. V dôsledku trvalej zmeny (vyhlásením archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku), pre ktorú už predmetný pozemok nemohol slúžiť potrebám žalobcu ako oprávneného z vecného bremena pre umiestnenie, prevádzkovanie a údržbu podzemných garáží, ktoré mali byť postavené podľa predmetnej štúdie z roku 2006, uvedené vecné bremeno v zmysle § 151p ods. 2 OZ zaniklo. Zmluvou o zriadení vecného bremena č. 318/2007 teda vznikla žalovanému povinnosť strpieť pod povrchom predmetného pozemku umiestnenie, prevádzkovanie a údržbu podzemných garáží (vecné bremeno ako ťarcha) a žalobcovi právo správať sa určitým spôsobom (právo zodpovedajúce vecnému bremenu) pripúšťajúce trvalý výkon, pričom vecnoprávne účinky vecného bremena nastali vkladom do katastra nehnuteľností. Žalovanému na základe zmluvy o zriadení vecného bremena teda vznikol záväzok strpieť obmedzenie jeho vlastníckeho práva k predmetnému pozemku vo forme vecného bremena, ktorý mu, ako určitá hospodárska ujma, bol kompenzovaný dohodnutou odplátou v sume 63.782,12 eura (1.921.500,-- Sk), ktorá predstavovala dohodnutú hodnotu vecného bremena. V dôsledku vyhlásenia archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku po uzavretí zmluvy o zriadení vecného bremena č. 318/2007 žalovaný už nemohol plniť svoj záväzok zo zmluvy, keďže predmetný pozemok ako nepriamy predmet vecného bremena už nebol spôsobilý na umiestnenie a prevádzkovanie podzemných garáží podľa štúdie z roku 2006. Zároveň zánikom vecného bremena zaniklo vecné právo dohodnuté v zmluve č. 318/2007, ktoré predstavovalo

záväzok žalovaného z vecného bremena a zo zmluvy o zriadení vecného bremena. Z uvedeného je zrejmé, že okrem zániku vecného bremena, došlo aj k zániku nesplneného záväzku žalovaného, vyplývajúceho mu zo zmluvy o zriadení vecného bremena č. 318/2007 v dôsledku dodatočnej nemožnosti plnenia v zmysle § 575 ods. 1 OZ.

10. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam vznikol podľa okresného súdu žalobcovi v zmysle § 354 a § 351 ods. 2 ObchZ nárok na vrátenie finančných prostriedkov v sume 6.383,20 eura, ktoré uhradil žalovanému na základe zmluvy č. 318/2007. V zmysle § 351 ods. 2 a § 502 ods. 1 ObchZ zaviazal súd žalovaného aj na zaplatenie 3,982 % ročných úrokov z omeškania zo sumy 63.782,12 eura od 21. mája 2010 do zaplatenia. Výška takto uplatnených úrokov nepresahuje výšku obvyklých úrokov požadovaných za úvery, ktoré poskytovali banky v mieste sídla dlžníka v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Žalobca v žalobe poukazoval na to, že plnenie poskytnuté na základe zmluvy č. 318/2007 (t. j. právo zodpovedajúce vecnému bremenu), v dôsledku vyhlásenia archeologického náleziska za národnú kultúrnu pamiatku, trpelo neodstrániteľnou vadou v zmysle § 507 OZ, v dôsledku čoho mu malo podľa § 504 OZ vzniknúť právo zrušiť zmluvu č. 318/2007, čo aj urobil listom zo dňa 30. apríla 2009. Toto tvrdenie však v konaní nepreukázal. V zmysle § 499 OZ, vznik zodpovednosti za vady predpokladá prenechanie veci, ktorá bola predmetom zmluvy inému za odplatu, z čoho vyplýva, že vady v zmysle tohto ustanovenia sa viažu k veci. Súd prvej inštancie poukázal na § 118 ods. 1 a § 119 ods. 1 OZ a konštatoval, že Občiansky zákonník právo zodpovedajúce vecnému bremenu nedefinuje ako vec. Uviedol ďalej, že pri obchodných záväzkových vzťahoch je úprava zodpovednosti za vady prispôbená jednotlivým typom zmlúv, pričom sa tu uplatní obligatórne úprava Obchodného zákonníka ako lex specialis k všeobecnej úprave vykonanej v § 488 a nasl. OZ (bod 9.1 odôvodnenia nálezu ústavného súdu), čo žalobca pri posudzovaní právneho vzťahu strán nerešpektoval. Okrem toho, v tomto prípade vecné bremeno zaniklo zo zákona v dôsledku trvalej zmeny, a preto nemožno (v prípade, že by súd akceptoval právny názor, podľa ktorého sa v zmysle § 499 OZ za vec považuje aj plnenie zo záväzku), uvažovať o vadách práv zo zaniknutého vecného bremena, a to ani za použitia § 853 ods. 1 OZ. Zo žaloby tiež nie je zrejmé, za aké konkrétne vady plnenia zo zmluvy o zriadení vecného bremena si žalobca uplatnil zodpovednosť žalovaného za vady. Okrem toho, zodpovednosť za vady vyplývajúca z § 499 až 510 OZ má všeobecnú povahu, uplatní sa len vtedy, keď zákon pri úprave jednotlivých záväzkov neustanovuje niečo iné. Pri vecnom bremene však v zmysle § 151p ods. 2 OZ v prípade, ak plnenie z vecného bremena v dôsledku trvalej zmeny už nemôže slúžiť potrebám oprávnenej osoby z vecného bremena, nastáva zánik vecného bremena zo zákona a teda nemožno v tomto prípade uplatňovať práva zo zodpovednosti za vady veci. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam súd prvej inštancie považoval v zmysle § 39 OZ zrušenie zmluvy zriadení vecného bremena žalobcom za neplatné pre jeho rozpor s § 151 ods. 2 OZ, nakoľko v prípade trvalej zmeny, kvôli ktorej už nemôže vec slúžiť potrebám oprávnenej osoby, vecné bremeno zaniká, a teda nemožno aplikovať § 507 ods. 1 vetu prvú OZ, preto žalobca nebol oprávnený domáhať sa zrušenia zmluvy č. 318/2007. Žalovaný finančné prostriedky, ktoré mu žalobca uhradil na základe zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007, doteraz žalobcovi nevrátil, je teda so splnením tohto záväzku v omeškaní, na základe čoho súd v zmysle § 365, § 369 ods. 1 ObchZ v znení účinnom do 31. januára 2013 zaviazal žalovaného aj na zaplatenie 9 % ročných úrokov z omeškania zo sumy 6.383,20 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia a zo sumy 23.136,16 eura od 30. decembra 2009 do zaplatenia. Vzhľadom k tomu, že žalovaný v konaní neoznačil, ani nepreukázal dôvody, ktoré by ho tejto zodpovednosti za škodu zbavili, zaviazal súd prvej inštancie v zmysle § 442 ods. 1 OZ žalovaného na náhradu ušlého zisku žalobcu v sume 34.892,12 eura. Konajúci súd podotkol, že nie je v rozpore so zásadami poctivého obchodného styku, pokiaľ si žalobca uplatnil z nevrátených platieb úroky z omeškania v zákonom stanovenej výške a zároveň náhradu škody titulom ušlého zisku, ktorý si uplatnil vo výške priemernej úrokovej sadzby obchodných bánk. Žalovaný je so zaplatením sumy 34.892,12 eura v omeškaní, preto súd prvej inštancie v zmysle § 365, § 369 ods. 1 ObchZ v znení účinnom do 31. januára 2013 zaviazal žalovaného aj na zaplatenie 9 % ročných úrokov z omeškania zo sumy 34.892,12 eura od 30. decembra 2009 do zaplatenia.

11. O náhrade trov konania v čiastočnom rozsudku rozhodol súd prvej inštancie podľa § 255 ods. 1 CSP tak, že žalobcovi priznal 100 % náhradu trov konania, nakoľko mal vo veci plný úspech.

12. Ďalším, medzitýmny rozsudkom č. k. 38Cb/130/2010-1154, rozhodol Okresný súd Trenčín dňa 10. novembra 2016 o tom, že uznal žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody za obdobie od 01. októbra 2009 do 31. decembra 2011, titulom náhrady skutočnej škody a ušlého zisku, čo do právneho základu za celkom opodstatnený (I. výrok). Vo výroku II. vyslovil, že o výške nároku na náhradu škody a o náhrade trov v tejto časti konania o náhradu škody, bude rozhodnuté v konečnom rozsudku.

13. Súd prvej inštancie svoje medzitýmne rozhodnutie právne odôvodnil poukazom na § 56 ods. 6 zákona č. 38/1993 Z. z., § 261 ods. 2, 6, § 267 ods. 1, § 59a ods. 1, § 324 ods. 1, § 575 ods. 1, 2, § 353, § 354, § 757, § 373, § 374, § 379, § 380, § 381, § 268 ObchZ, § 37 ods. 1, § 39 ods. 1, § 151n ods. 1, 2, § 151o ods. 1, § 151p ods. 1, 2, § 575 ods. 1, 2, § 488, § 489, § 490 ods. 1, § 494, § 559 ods. 2, § 499, § 504, § 507 ods. 1, § 510, § 415 a § 420 ods. 1 OZ.

14. V odôvodnení medzitýmneho rozsudku súd prvej inštancie uviedol, že v časti konania o náhradu škody v sume 1.624.908,70 eura s príslušenstvom za obdobie od 01. októbra 2009 do 31. decembra 2011 rozhodol podľa § 214 ods. 1 CSP medzitýmny rozsudkom, nakoľko určenie výšky náhrady škody vyžaduje podrobné a časovo náročné dokazovanie, pričom sa javí byť účelné v prvom rade ustálenie otázky opodstatnenosti nároku na náhradu škody.

15. Z odôvodnenia medzitýmneho rozsudku ďalej vyplýva, že žalobca sa v žalobe domáhal v súvislosti so zmluvou č. 318/2007 o zriadení vecného bremena, náhrady škody v sume 1.624.908,70 eura na základe zmluvy č. 318/2007, pozostávajúcej zo skutočnej škody v sume 761.799,77 eura a ušlého zisku v sume 863.109,-- eur. Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-832 zo dňa 20. júna 2012, v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu, bola žaloba v časti o náhradu škody v sume 1.624.908,70 eura s príslušenstvom zamietnutá. Následne bol vo veci vydaný nález Ústavného súdu SR č. k. I.ÚS 184/2015-35 zo dňa 26. augusta 2015, ktorým bol označený rozsudok súdu prvej inštancie v zamietajúcej časti, teda aj v časti o náhradu škody o zaplatenie 1.624.908,70 eura s príslušenstvom, zrušený, aj v spojení s v tejto časti potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu.

16. Odôvodnenie medzitýmneho rozsudku je sčasti identické s odôvodnením čiastočného rozsudku, ktoré je zhrnuté v bodoch 1. až 11. tohto odôvodnenia, a preto dovolací súd na tieto identické dôvody odkazuje, nebude ich opakovať, ale uvádza ďalšie (osobitné) dôvody, ktorými súd prvej inštancie odôvodňoval svoje medzitýmne rozhodnutie. Súd prvej inštancie v medzitýmnom rozsudku ďalej uviedol, že v zmysle § 353 ObchZ vznikol žalobcovi nárok na náhradu škody spôsobenej žalobcovi, a preto je žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody za obdobie od 1. októbra 2009 do 31. decembra 2011 titulom náhrady skutočnej škody, vrátane vynaložených nákladov a ušlého zisku, čo do právneho základu celkom opodstatnený. Súd uviedol, že ide o objektívnu zodpovednosť s možnosťou liberácie podľa všeobecnej úpravy obsiahnutej v § 373 a nasl. ObchZ. Povinnosť nahradiť škodu vzniká nemožnosťou plnenia. Pre vznik zodpovednosti za škodu v zmysle § 353 ObchZ postačuje, ak v dôsledku dodatočnej nemožnosti vznikla veriteľovi škoda. Podľa § 379 ObchZ sa nahrádza skutočná škoda a ušlý zisk. Podľa § 380 ObchZ za škodu sa považuje tiež ujma, ktorá poškodenej strane vznikla tým, že musela vynaložiť náklady v dôsledku porušenia povinnosti druhej strany. V konaní neboli preukázané okolnosti vylučujúce zodpovednosť žalovaného za žalobou uplatnenú škodu v zmysle § 374 ObchZ, nakoľko žalovaný na základe záväzného stanoviska Krajského pamiatkového úradu k projektovej dokumentácii, ale aj lokality, v ktorej sa predmetný pozemok nachádzal (blízkosť Trenčianskeho hradu) a okolité archeologické nálezy, mohol v čase vzniku záväzku predvídať možnosť archeologického nálezu takého významu, že môže byť vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku. Súd prvej inštancie výstavbu podzemných garáží neposúdil ako porušenie prevenčnej povinnosti v zmysle § 415 OZ, nakoľko účelom predmetných zmlúv bola výstavba garáží a ich prevádzkovanie, a to aj za predpokladu archeologických nálezov, s čím boli obe strany uzročené, a teda začiatok výstavby garáží neznamena porušenie prevenčnej povinnosti. Podľa názoru súdu však v čase uzavretia zmlúv a výstavby garáží nebolo možné od žalobcu rozumne žiadať, aby nezačal s výstavbou kvôli predpokladu archeologických nálezisk. Ustanovenie § 415 OZ neukladá povinnosť predvídať každý v budúcnosti možný vznik škody. Označené ustanovenie má na mysli prevenčnú povinnosť pri odvrátení priamo hroziacej škody. V dôsledku platnosti predmetných zmlúv súd prvej inštancie nemohol uplatnený nárok subsumovať pod § 268

ObchZ. Podotkol, že žalovaný v súvislosti s uplatnenou náhradou škody dal do pozornosti súdu ustanovenia § 356 a § 357 ObchZ o zmaření účelu zmluvy. Ide o ustanovenia, ktoré majú veľmi blízko k právnej úprave nemožnosti plnenia. Najčastejšie pôjde o právnu udalosť, ktorá síce nemusí mať za následok nemožnosť plnenia, ale bude znamenať nemožnosť dosiahnutia účelu uzavretej zmluvy. Vzhľadom k tomu, že v konaní bola preukázaná dodatočná nemožnosť plnenia, súd považoval túto námietku žalovaného za právne irelevantnú. Zrušenie zmluvy o zriadení vecného bremena žalobcom považoval v zmysle § 39 OZ za neplatné pre jeho rozpor s § 151 ods. 2 OZ, nakoľko v prípade trvalej zmeny, kvôli ktorej už nemôže vec slúžiť potrebám oprávnenej osoby, vecné bremeno zaniká, a teda nemožno aplikovať § 507 ods. 1 prvej vety OZ. Žalobca preto nebol oprávnený domáhať sa zrušenia zmluvy č. 318/2007. Námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalovaného v konaní súd prvej inštancie posúdil ako nedôvodnú a v tejto súvislosti poukázal na bod 11.4 odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR. Mal za nesporné, že dňa 04. septembra 2007 uzavrela TATRA REAL, a.s., IČO 31 396 437 so žalovaným zmluvu č. 143/2007 o zriadení vecného bremena a zmluvu č. 144/2007 o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy, ktoré mali rovnaký predmet a ich obsahom boli rovnaké zmluvné práva a povinnosti ako v zmluvách č. 318/2007 a č. 319/2007, uzavretých medzi stranami sporu. Z hľadiska obligačných, ako aj vecnoprávných účinkov týchto zmlúv, ide o samostatné právne vzťahy, ktoré sa navzájom nevylučujú, ani nepodmieňujú. Existencia zmlúv č. 143/2007 a č. 144/2007 žiadnym spôsobom nebránila uzavretiu zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007, ani nespôsobilá ich neplatnosť. Žalobca v konaní odvodzuje žalobou uplatnené práva zo zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007. Súd mal za nesporné, že žalobca je zmluvnou stranou zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007, čo preukazuje jeho aktívnu vecnú legitímáciu v spore. Žalovaný v konaní namietal, že platby na základe zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007 neuhradil žalobca, ale TATRA REAL, a.s., v dôsledku čoho žalobca nemá aktívnu vecnú legitímáciu v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia (vrátenie uhradených platieb). Aj túto námietku žalovaného súd prvej inštancie posúdil ako neopodstatnenú. Podľa čl. VI bodu 2 zmluvy č. 318/2007, dohodnutú hodnotu vecného bremena v sume 63.782,12 eura (1.921.500,-- Sk) zaplatila spoločnosť TATRA REAL, a.s. za oprávneného z vecného bremena, ktorým bol žalobca. Podľa čl. V bodu 2 zmluvy č. 319/2007 spoločnosť TATRA REAL, a.s. zaplatila za budúceho kupujúceho, ktorým bol žalobca, formou preddavku 80 % dohodnutej kúpnej ceny. t. j. 185.089,30 eura (5.576.000,-- Sk). Z uvedeného vyplýva, že odplatu za zriadenie vecného bremena, ako aj preddavok na kúpnu cenu uhradil žalobca, čo potvrdil aj žalovaný podpisom predmetných zmlúv, čo opätovne potvrdzuje aktívnu vecnú legitímáciu žalobcu v spore. To, že v skutočnosti poskytla žalovanému finančné prostriedky zodpovedajúce výške odplaty a preddavku TATRA REAL, a.s., je vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii žalobcu v spore bezpredmetné, nakoľko povinnosť uhradiť odplatu a preddavok vznikla v zmysle zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007 žalobcovi, ktorý ju splnil, čo potvrdzujú zmluvy v citovaných článkoch. Dôkazom toho je aj Dohoda o úhrade platieb uskutočnených zo Zmluvy o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy a zriadení vecného bremena zo dňa 10. decembra 2008, uzavretá medzi žalobcom a TATRA REAL, a.s., ktorej predmetom bola podľa jej čl. II úprava práv a povinností zmluvných strán v súvislosti s uhradením platieb TATRA REAL, a.s. za žalobcu, a to hodnoty vecného bremena a preddavku na kúpnu cenu, uhradených spoločnosťou u TATRA REAL, a.s. na základe zmlúv č. 143/2007 a č. 144/2007. Strany Dohody sa dohodli, že žalobca uhradí spoločnosti TATRA REAL, a.s. finančné prostriedky, ktoré spoločnosť za neho uhradila. Aj Dohoda potvrdzuje, že žalobca uhradil odplatu a preddavok na základe zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007, a teda žalovaný sa bezdôvodne obohatil na úkor žalobcu. Vzhľadom k tomu, že žalobca nenadobudol na základe tejto Dohody žiadny majetok, nevzťahuje sa na túto Dohodu ustanovenie § 59a ObchZ v znení účinnom do 07. novembra 2008. Okrem toho, Dohoda v tomto konaní slúži iba ako dôkaz preukazujúci plnenie žalobcu zo zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007, teda TATRA REAL, a.s. v tejto zmluve potvrdzuje úhrady žalobcu na základe zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007, ktorých nie je zmluvnou stranou, a preto je účinnosť Dohody vo vzťahu k preukazovanej skutočnosti právne irelevantná. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam je vo vzťahu k predmetu sporu, v ktorom si žalobca uplatňuje práva na základe zmlúv č. 318/2007 a č. 319/2007, bezpredmetné aj postúpenie pohľadávok zo zmlúv č. 144/2007 a č. 143/2007 z TATRA REAL, a.s. na žalobcu, ktorého dôkazom je oznámenie o postúpení pohľadávok zo dňa 14. augusta 2008.

17. Na včas podané odvolanie žalovaného z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP proti čiastočnému rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 38Cb/130/2010-1114 zo dňa 10. novembra 2016,

Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po preskúmaní veci v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP, rozsudkom č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018 (v poradí druhý odvolací rozsudok), bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP, prvoinštančný čiastočný rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil. Odvolací súd, aplikujúc § 380 ods. 2 CSP, nezistil v konaní procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Konštatoval, že postupom súdu prvej inštancie nedošlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a od 01. 07. 2016 k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil strane uskutočniť jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V súlade s § 387 ods. 3 CSP ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie sa vysporiadal s podstatnými vyjadreniami strán sporu, preto postup odvolacieho súdu podľa tohto ustanovenia neprichádzal do úvahy.

18. V tomto smere poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 78/2005. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s požiadavkami § 120 ods. 2 O. s. p. (pozn. správne malo znieť „§ 220 ods. 2 CSP“, keďže prvoinštančný súd aplikoval ustanovenia nového procesného predpisu účinného od 01. 07. 2015).

19. Vo vzťahu k rozhodnutiu o odvolaní žalovaného bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, odvolací súd odkazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 2/2014 z 23. 01. 2014, osobitne zdôraznil, že dôležitý verejný záujem zákon nedefinuje a ani nešpecifikuje a je vecou súdu posúdiť, či vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu ide v danej veci o dôležitý verejný záujem alebo nie. V danej veci sa odvolaním napadnuté rozhodnutie týka posúdenia náhrady škody a ušlého zisku vyplývajúceho zo zmluvného vzťahu - investičného zámeru spočívajúceho vo vybudovaní podzemných garáží a nadzemného objektu na N. ulici v U., čo odvolací súd neposúdil ako dôležitý verejný záujem.

20. Odvolací súd ani jednu vecnú odvoláciu námietku žalovaného nevyhodnotil ako opodstatnenú a dôvodnú. Nestotožnil sa s odvolacím tvrdením žalovaného, že v prejednávanej veci ide o prekážku res iudicata (keď rozhodnutím sp. zn. 38Cb/130/2010 zo dňa 20. júna 2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16Cob/126/2012 zo dňa 16. septembra 2014 v časti o zaplatenie 225.492,92 eura s príslušenstvom, bolo žalobe v tejto časti vyhovie a rozsudky nadobudli právoplatnosť). Žalovaný tvrdil, že súd prvej inštancie mal povinnosť vychádzať z už právoplatne vyriešenej predbežnej otázky o tom, že zmluva o budúcej zmluve č. 319/2007 a zmluva o zriadení vecného bremena č. 318/2007 sú neplatné a vzťah medzi žalobcom a žalovaným je občiansko-právnym vzťahom.

21. Odvolací súd poukázal na § 230 CSP (predtým § 159 ods. 3 O. s. p.), ktorého ustanovenie zakotvuje zásadu prekážky rozhodnutej veci - res iudicata, podľa ktorej, ak sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa sa prejednávať a rozhodovať znova. Zdôraznil, že predmetná zásada sa môže uplatniť až po splnení dvoch predpokladov, a to a/ predpokladu totožnosti predmetu konania, t. z. že ide o totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu, b/ predpokladu totožnosti strán v novom konaní, v ktorom budú vystupovať rovnaké strany ako v konaní, v ktorom už bolo vydané právoplatné rozhodnutie bez ohľadu na procesné postavenie strán. Odvolací súd konštatoval, že nebola splnená podmienka nového konania, pretože stále ide o to isté konanie, čo vyplýva aj zo spisovej značky. Na rozhodnutia, na ktoré poukazoval žalovaný v odvolaní [rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd SR“, „najvyšší súd“ alebo „NS SR“) sp. zn. 3Sžp/23/2009 zo dňa 16. apríla 2009 a nález ÚS SR sp. zn. IV.ÚS 331/2008 zo dňa 26. februára 2009], nemohol odvolací súd prihliadnuť z dôvodu, že sa v nich jednalo o špecifické prípady, ktoré nemajú súvis s predmetom sporu tohto konania. Odvolací súd preto uzavrel, že sa nejedná o prípad res iudicata.

22. Vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 184/ 2015 zo dňa 26. augusta 2015, na ktorý poukazoval žalovaný v odvolaní v tom zmysle, že ústavný súd nedodrжал Ústavu SR a zákony, keď si prisvojil právo posudzovať to, čo patrí do právomoci všeobecných súdov (dôsledkom čoho bola

posudzovaná platnosť, resp. neplatnosť právnych úkonov, ako aj premlčanie), odvolací súd vzhľadom na článok 127 ods. 2 Ústavy SR uviedol, že právoplatné rozhodnutie ústavného súdu je všeobecne záväzné, čo do výroku aj odôvodnenia a všeobecné súdy sú viazané právnym názorom Ústavného súdu SR a musia ho rešpektovať. Nerešpektovanie právneho názoru Ústavného súdu SR vyjadreného v zrušujúcom náleze by bolo porušením základného práva strany sporu na súdnu ochranu a inú právnu ochranu.

23. Žalovaný v podaní zo dňa 27. decembra 2017, označenom ako „Doplnenie dôkazu“ k odvolaniu proti čiastočnému rozsudku súdu prvej inštancie zo dňa 10. novembra 2016, ktorým doplnil odvolanie zo dňa 1. decembra 2016, oznámil odvolaciemu súdu, že pred nedávnom získal kópiu listiny žalobcu zo dňa 13. februára 2015, o ktorej nemal vedomosť a ktorou sa žalobca domáha zaplattenia náhrady podľa § 127 ods. 3 Stavebného zákona, pričom ide o takmer identickú výšku škody a rovnaké položky. Podľa žalovaného došlo medzičasom k posunu, keď v nadväznosti na rozsudok Najvyššieho súdu SR bolo stavebné povolenie na stavbu právoplatne zrušené a s poukazom na čl. 20 ods. 4 Ústavy SR žalovaný nemôže niesť zodpovednosť za nemožnosť výstavby zamýšľanej stavby podľa stavebného práva, ani podľa predpisov občianskeho práva. Aj v tomto podaní žalovaný uviedol, že považuje názor súdu prvej inštancie o dôvodnosti nároku na náhradu škody, za mylný a nezákonný.

24. Odvolací súd vo vzťahu k uvedenej námietke žalovaného uviedol, že konanie vedené pred Okresným úradom Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky podľa § 127 ods. 3 Stavebného zákona, má iný právny základ, ako konanie začaté na súde podľa § 137 CSP (pôvodne podľa § 80 O. s. p.). Predmetom žaloby je splnenie povinnosti žalovaného zo záväzkového vzťahu, a teda ide o vzťahy súkromného práva. Pokiaľ sú predmetom konania i náklady na realizáciu projektu, tieto si žalobca uplatnil z titulu náhrady škody v dôsledku porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného a nie podľa § 127 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v dôsledku zrušenia stavebného povolenia. Navyiac, konanie na príslušnom stavebnom úrade nie je skončené, nakoľko v spise sa nenachádza dôkaz o skončení konania. V tomto konaní žalobcovi doposiaľ neboli priznané žiadne nároky, preto ide o predčasné tvrdenia žalovaného, na ktoré odvolací súd nemohol prihliadať, a to aj vzhľadom na rozhodnutie č. k. 38Cb/130/2010-278 zo dňa 14. júna 2011, podľa ktorého vec patrí do právomoci súdu. Na základe uvedeného vyhodnotil odvolací súd tvrdenie žalovaného za nedôvodné a neopodstatnené.

25. Odvolací súd sa v ďalšom zaoberal aj námietkou žalovaného týkajúcou sa dodatočnej nemožnosti plnenia a dôsledkov zániku záväzkového vzťahu medzi žalobcom a žalovaným, ktorú vyhodnotil ako nedôvodnú a odkázal na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v bodoch 76, 77, 78, 79, 80, 81, 82, ako aj na správnu aplikáciu ustanovenia § 151p ods. 2 OZ prvoinštančným súdom. S odôvodnením jeho rozhodnutia sa stotožnil v celom rozsahu a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil, že medzi stranami sporu nebolo sporné, že dňa 11. apríla 2008 uzavreli písomne zmluvu č. 318/2007 o zriadení vecného bremena a zmluvu č. 319/2007 o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy. Podľa odôvodnenia nálezu Ústavného súdu SR, zmluvné vzťahy sporu sa majú posudzovať podľa Obchodného zákonníka, preto vznesená námietka premlčania na vydanie bezdôvodného obohatenia je nedôvodná, keď nárok žalobcu bol uplatnený v štvorročnej premlčacej dobe v súlade s § 397 ObchZ. Podľa názoru Ústavného súdu SR, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, lehota na vrátenie plnenia začala plynúť, keď právny dôvod dodatočne odpadol, v danom prípade od 13. marca 2009, kedy bolo archeologické nálezisko vyhlásené za národnú kultúrnu pamiatku. Keďže žaloba bola podaná na súd dňa 04. mája 2010, bola podaná včas K vydaniu bezdôvodného obohatenia poskytnutého na základe zmlúv medzi žalobcom a žalovaným, odvolací súd uviedol, že tieto nároky žalobcu podľa záväzného právneho názoru nálezu Ústavného súdu SR vyplývajú zo záväzkového vzťahu a z vykonaného dokazovania a v danom prípade neexistuje prekážka res iudicata.

26. Odvolací súd sa zaoberal aj námietkou žalovaného, ktorá sa týka náhrady ušlého zisku z neoprávnene zadržívaných platieb žalobcu zo strany žalovaného a ustálil, že tento nárok žalobcu je oprávnený a bol priznaný v nadväznosti na uplatnené a priznané bezdôvodné obohatenie, v súlade s nálezom Ústavného súdu SR.

27. Za skutkovo a právne správny vyhodnotil odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti výroku o náhrade trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP. Doplnil, že žalobca bol v konaní úspešný, pričom miera úspechu vo veci závisí od výroku meritórneho rozhodnutia.

28. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení § 396 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

29. Na včas podané odvolanie žalovaného z dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. d/ a h/ CSP proti medzitýmne mu rozsudku súdu prvej inštancie, Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací, po preskúmaní veci v rozsahu podaného odvolania podľa § 379 a § 380 ods. 1, 2 CSP, rozsudkom č. k. 16Cob/23/2017-1318 zo dňa 13. júna 2018, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP, prvoinštančný medzitýmny rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

30. Odvolací súd, aplikujúc § 380 ods. 2 CSP, nezistil v konaní procesné vady zakladajúce dôvody pre zrušenie rozhodnutia podľa § 389 ods. 1 písm. a/ a b/ CSP. Konštatoval, že postupom súdu prvej inštancie nedošlo k odňatiu možnosti žalovaného konať pred súdom a od 01. 07. 2016 k takému nesprávnemu procesnému postupu, ktorý znemožnil strane uskutočniť jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. V súlade s § 387 ods. 3 CSP ďalej konštatoval, že súd prvej inštancie sa vysporiadal s podstatnými vyjadreniami strán sporu, preto postup odvolacieho súdu podľa tohto ustanovenia neprichádzal do úvahy. V tomto smere poukázal na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 78/2005. Odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie vykonal dokazovanie dostatočným spôsobom, zaoberal sa tvrdeniami a dôkazmi strán v spore, dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadami podľa § 191 CSP, zo zisteného skutkového stavu vyvodil správny právny záver a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s požiadavkami § 120 ods. 2 O. s. p. (správne malo znieť „§ 220 ods. 2 CSP“, keďže prvoinštančný súd aplikoval ustanovenia nového procesného predpisu účinného od 01. 07. 2015).

31. Vo vzťahu k rozhodnutiu o odvolaní žalovaného bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, odvolací súd odkazom na uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV.ÚS 2/2014 z 23. 01. 2014, osobitne zdôraznil, že dôležitý verejný záujem zákon nedefinuje a ani nešpecifikuje a je vecou súdu posúdiť, či vzhľadom na okolnosti konkrétneho prípadu ide v danej veci o dôležitý verejný záujem alebo nie. V danej veci sa odvolaním napadnuté rozhodnutie týka posúdenia náhrady škody a ušlého zisku vyplývajúceho zo zmluvného vzťahu - investičného zámeru spočívajúceho vo vybudovaní podzemných garáží a nadzemného objektu na N. ulici v U., čo odvolací súd neposúdil ako dôležitý verejný záujem.

32. Odvolací súd odvolacie námietky žalovaného vyhodnotil ako neopodstatnené a nedôvodné. Nestotožnil sa s odvolacím tvrdením žalovaného, že v prejednávanej veci ide o prekážku res iudicata (keď rozhodnutím sp. zn. 38Cb/130/2010 zo dňa 20. júna 2012, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16Cob/126/2012 zo dňa 16. septembra 2014 v časti o zaplatenie 225.492,92 eura s príslušenstvom, bolo žalobe v tejto časti vyhovie a rozsudky nadobudli právoplatnosť). Žalovaný tvrdil, že súd prvej inštancie mal povinnosť vychádzať z už právoplatne vyriešenej predbežnej otázky o tom, že zmluva o budúcej zmluve č. 319/2007 a zmluva o zriadení vecného bremena č. 318/2007 sú neplatné a vzťah medzi žalobcom a žalovaným je občiansko-právny vzťahom.

33. Odvolací súd poukázal na § 230 CSP (predtým § 159 ods. 3 O. s. p.), ktorého ustanovenie zakotvuje zásadu prekážky rozhodnutej veci - res iudicata, podľa ktorej, ak sa vo veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova. Zdôraznil, že predmetná zásada sa môže uplatniť až po splnení dvoch predpokladov, a to a/ predpokladu totožnosti predmetu konania, t. z. že ide totožný nárok uplatnený z totožného skutkového základu, b/ predpokladu totožnosti strán v novom konaní, v ktorom budú vystupovať rovnaké strany ako v konaní, v ktorom už bolo vydané právoplatné rozhodnutie bez ohľadu na procesné postavenie strán. Odvolací súd konštatoval, že nebola splnená podmienka nového konania, pretože stále ide o to isté konanie, čo vyplýva aj zo spisovej značky. Na

rozhodnutia, na ktoré poukazoval žalovaný v odvolaní (rozsudok NS SR sp. zn. 3Sžp/23/2009 zo dňa 16. apríla 2009 a nález ÚS SR sp. zn. IV.ÚS 331/2008 zo dňa 26. februára 2009), nemohol odvolací súd prihliadnuť z dôvodu, že sa v nich jednalo o špecifické prípady, ktoré nemajú súvis s predmetom sporu tohto konania. Odvolací súd preto uzavrel, že sa nejedná o prípad res iudicata.

34. Vo vzťahu k nálezu Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 184/ 2015 zo dňa 26. augusta 2015, na ktorý poukazoval žalovaný v odvolaní v tom zmysle, že ústavný súd nedodrжал Ústavu SR a zákony, keď si prisvojil právo posudzovať to, čo patrí do právomoci všeobecných súdov (dôsledkom čoho bola posudzovaná platnosť resp. neplatnosť právnych úkonov, ako aj premlčanie), odvolací súd vzhľadom na článok 127 ods. 2 Ústavy SR uviedol, že právoplatné rozhodnutie ústavného súdu je všeobecne záväzné, čo do výroku aj odôvodnenia a všeobecné súdy sú viazané právnym názorom Ústavného súdu SR a musia ho rešpektovať. Nerešpektovanie právneho názoru Ústavného súdu SR vyjadreného v zrušujúcom náleze by bolo porušením základného práva strany sporu na súdnu ochranu a inú právnu ochranu.

35. Žalovaný v podaní označenom ako „Doplnenie dôkazu“ k odvolaniu proti medzitýmnemu rozsudku vo vzťahu k vzniku škody, doplnil odvolanie zo dňa 1. decembra 2016, a to o návrh na začatie konania o náhradu nákladov zo dňa 13. februára 2015, ktorý podal žalobca na Pamiatkový úrad SR spolu s rozsudkom NS SR sp. zn. 8Sžo/4/2016 zo dňa 30. marca 2017. Podľa žalovaného bolo stavebné povolenie na stavbu právoplatne zrušené a žalobca si v tomto osobitnom konaní uplatňuje náhradu nákladov na prípravu a uskutočnenie stavby podľa § 127 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku. S poukazom na čl. 20 ods. 4 Ústavy SR žalovaný tvrdí, že nemôže nieť zodpovednosť za nemožnosť výstavby zamýšľanej stavby podľa stavebného práva ani podľa predpisov občianskeho práva, preto považuje názor súdu prvej inštancie o dôvodnosti nároku na náhradu škody za mylný a nezákonný.

36. Odvolací súd vo vzťahu k uvedenej námietke žalovaného uviedol, že konanie vedené pred Okresným úradom Trenčín, odbor výstavby a bytovej politiky podľa § 127 ods. 3 Stavebného zákona, má iný právny základ, ako konanie začaté na súde podľa § 137 CSP (pôvodne podľa § 80 O. s. p.). Predmetom žaloby je splnenie povinnosti žalovaného zo záväzkového vzťahu, a teda ide o vzťahy súkromného práva. Pokiaľ sú predmetom konania i náklady na realizáciu projektu, tieto si žalobca uplatnil z titulu náhrady škody v dôsledku porušenia zmluvnej povinnosti žalovaného a nie podľa § 127 ods. 3 zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku, v dôsledku zrušenia stavebného povolenia. Navyiac, konanie na príslušnom stavebnom úrade nie je skončené, nakoľko v spise sa nenachádza dôkaz o skončení konania. V tomto konaní žalobcovi doposiaľ neboli priznané žiadne nároky, preto ide o predčasné tvrdenia žalovaného, na ktoré odvolací súd nemohol prihliadať, a to aj vzhľadom na rozhodnutie č. k. 38Cb/130/2010-278 zo dňa 14. júna 2011, podľa ktorého vec patrí do právomoci súdu. Na základe uvedeného vyhodnotil odvolací súd tvrdenie žalovaného za nedôvodné a neopodstatnené.

37. Za skutkovo a právne správny vyhodnotil odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie aj v časti výroku o náhrade trov konania podľa § 262 ods. 31 CSP, keď rozhodol medzitýmnym rozsudkom najskôr o náhrade uplatneného nároku, pričom o nároku na náhradu trov konania rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí v konečnom rozsudku.

38. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP v spojení § 396 ods. 1 CSP a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov odvolacieho konania 100 % s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

39. Rozsudky odvolacieho súdu č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018, ako aj č. k. 16Cob/23/2017-1318 zo dňa 13. júna 2018, nadobudli právoplatnosť dňa 13. augusta 2018.

40. Proti rozsudku odvolacieho súdu č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018, ako aj proti rozsudku odvolacieho súdu č. k. 16Cob/23/2017-1318 zo dňa 13. júna 2018 podal žalovaný v zákonom stanovenej lehote (čo do dovolacieho dôvodu a obsahu jeho odôvodnenia) v podstate identické dovolania (obsahovo sa odlišujú len v špecifikácii napadnutého rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne a v tejto

súvislosti aj v dovolacom petite).

41. Prípustnosť oboch dovolaní podaných proti týmto rozsudkom odvolacieho súdu žalovaný (v ďalšom texte tiež ako „dovolateľ“) vyvodil z ustanovenia § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Dovolaciemu súdu navrhol, aby napadnuté rozsudky odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil nárok na náhradu trov dovolacieho konania vo výške 100 % (dovolania žalovaného na č. l. 1350 až 1354 a č. l. 1357 až 1361).

42. Žalovaný v dovolaniach namietol nerešpektovanie zásady prejudiciality v konaní, poukazujúc na to, že v súdnom konaní vedenom pred všeobecnými súdmi bol Okresným súdom Trenčín vydaný dňa 20. júna 2012 rozsudok č. k. 38Cb/130/2010-823, ktorým bola žalovanému uložená povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 225.492,92 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 57.398,92 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia a zo sumy 168.094,-- eur od 30. decembra 2009 do zaplatenia. Vo zvyšnej časti, teda v sume 1.689.320,20 eura a súvisiacom príslušenstve, Okresný súd Trenčín, žalobu zamietol. Krajský súd v Trenčíne rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil rozsudkom č. k. 16Cob 126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014. Na základe sťažnosti žalobcu, Ústavný súd SR nálezom sp. zn. I.ÚS 184/2015 zo dňa 26. augusta 2015 rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob 126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014 v spojení s rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823 zo dňa 20. júna 2012 v zamietajúcej časti zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie. Rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014 v časti, v ktorej bol žalobcovi priznaný nárok na zaplatenie 225.492,92 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 57.398,92 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia a zo sumy 168.094,-- eur od 30. decembra 2009 do zaplatenia, predmetom sťažnosti žalobcu nebol, v tejto časti zostal rozsudok právoplatný a toho času je už aj nezmeniteľný pre nemožnosť využitia akýchkoľvek prostriedkov nápravy.

43. Dovolateľ poukázal na to, že v rámci konania, ktorého výsledkom je právoplatné rozhodnutie súdu o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobcovi 225.492,92 eura s 9 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 57.398,92 eura od 21. mája 2009 do zaplatenia a zo sumy 168.094,-- eur od 30. decembra 2009 do zaplatenia, bolo ako predbežná otázka riešené aj to, či zmluva o budúcej zmluve č. 319/2007 a zmluva o zriadení vecného bremena č. 318/2007 sú platné alebo neplatné a či je vzťah medzi žalobcom a žalovaným občianskoprávny alebo obchodnoprávny. Všeobecné súdy v tejto časti uloženej povinnosti žalovaného právoplatne rozhodli, že obe zmluvy sú neplatné, ako aj, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je občianskoprávneho charakteru.

44. Na základe nálezů Ústavného súdu SR sp. zn. I.ÚS 184/2015 zo dňa 26. augusta 2015 sa vec v časti pôvodne zamietnutého nároku žalobcu, vrátila na nové konanie pred Okresný súd Trenčín a pôvodne zamietnutá časť žalovaného nároku bola žalobcovi priznaná, a to rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-1114 zo dňa 10. novembra 2016 v spojení s rozsudkom Krajským súdom v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018 (resp. rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-1154 zo dňa 10. novembra 2016 v spojení s rozsudkom Krajským súdom v Trenčíne č. k. 16Cob/23/2017-1318 zo dňa 13. júna 2018). Všeobecné súdy v tomto prípade (v pôvodne zamietnutej časti žaloby) v nových rozhodnutiach (nasledujúcich po náleze ústavného súdu) rozhodli naopak tak, že obidve vyššie označené zmluvy (t. j. zmluva o budúcej zmluve č. 319/2007 a zmluva o zriadení vecného bremena č. 318/2007) sú platné, ako aj, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je obchodnoprávneho charakteru.

45. Súčasťou dovolaní dovolateľa je tabuľka, v ktorej prehľadne uviedol žalobcom žalované nároky a k nim prvé právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014 (právoplatné v časti priznaného nároku) a druhé právoplatné rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018 (č. l. 1351 spisu). Poukazujúc na predmetnú tabuľku dovolateľ Krajskému súdu v Trenčíne vytkol, že nesprávnym právnym posúdením veci, konkrétne nezohľadnením zásady a účinkov prejudiciality, rozhodol nezákonne, nakoľko bolo jeho povinnosťou vychádzať z už právoplatne vyriešenej predbežnej otázky medzi žalobcom a žalovaným ohľadom neplatnosti zmlúv a právneho režimu ich právneho vzťahu a pri svojom rozhodovaní vychádzať

zo skutočnosti, že zmluva o budúcej zmluve č. 319/2007 a zmluva o zriadení vecného bremena č. 318/2007 sú neplatné a vzťah medzi žalobcom a žalovaným je občianskoprávny. Dovolateľ tvrdí, že je v rozpore so zásadou právnej istoty deklarovanou v čl. 1 ods. 1 Ústavy SR, ak súd opätovne otázku platnosti tých istých zmlúv a otázku režimu právneho vzťahu medzi tými istými účastníkmi konania opätovne posudzoval, navyše keď súd dospel v rámci toho istého konania k odlišnému právnemu záveru a tento na daný spor i aplikoval.

46. Krajskému súdu v Trenčíne dovolateľ vytkol, že nerešpektoval skutočnosť, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti otázku prejudiciality a jej účinky už vyriešil a bez riadneho zdôvodnenia sa od jeho ustálenej rozhodovacej praxe svojvoľne odklonil. Dovolateľ príkladom uviedol rozhodnutia Najvyššieho súdu SR, v ktorých sa otázkou prejudiciality zaoberal, a to rozhodnutie sp. zn. 1Cdo/133/2009 zo dňa 29. októbra 2010 a rozhodnutie sp. zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31. 01. 2012, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 3/2013 na str. 32 ako R 40/2013. Citovaním odôvodnenia označených rozhodnutí dovolateľ vyslovil názor, že Krajský súd v Trenčíne pri svojom rozhodovaní nerešpektoval zásadu prejudiciality, v dôsledku nesprávneho právneho posúdenia svojvoľne rozhodol a zasiahol tak do princípu právnej istoty deklarovanej čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „Ústava SR“). Podľa dovolateľa mal krajský súd žalobcov nárok zamietnuť.

47. V ďalšej časti dovolaní sa dovolateľ vyjadril k nálezu Ústavného súdu SR č. k. I.ÚS 184/2015-35 zo dňa 26. augusta 2015. Ústavnému súdu vytkol, že nerešpektoval čl. 2 ods. 2 Ústavy SR a prekročil svoju právomoc tým, že posudzoval to, či patrí zásadne do právomoci všeobecných súdov, konkrétne otázku platnosti resp. neplatnosti právnych úkonov, otázku premlčania, otázku správnosti aplikácie občianskoprávneho vzťahu a iné, konal dokonca bez ústneho pojednávania a bez opakovania dokazovania. Dovolateľ na podporu svojich tvrdení poukázal na odlišné stanovisko sudcu Petra Brňáka, ako aj názor Jána Drgonca v diele Ochrana ústavnosti Ústavným súdom Slovenskej republiky, EUKODEX, r. 2010, z ktorého citoval strany 67 až 69.

48. Dovolateľ v ďalšom dôvodí prípadmi, kedy právne záväzné rozhodnutie vyššej právnej autority nebolo podriadeným orgánom rešpektované, poukazujúc na rozhodnutie ústavného súdu sp. zn. IV.ÚS 331/08 zo dňa 26. februára 2009, ktorým sa štvrtý senát odchýlil od právneho názoru pléna Ústavného súdu SR vysloveného v Plz. ÚS 2/09 zo dňa 25. februára 2009. Poukázal ďalej na rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 3Sžp/23/2009 zo dňa 16. apríla 2009, v ktorom Najvyšší súd SR nerešpektoval nález Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 91/08 zo dňa 9. septembra 2008 a správnosť tohto záveru potvrdil aj sám ústavný súd rozhodnutím sp. zn. III.ÚS 21/2010 zo dňa 20. januára 2010. V neposlednom rade dôvodí nálezom ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 11/2015 zo dňa 7. júla 2016, publikovaným v Zbierke rozhodnutí Ústavného súdu SR.

49. K dovolaniam žalovaného sa vyjadril žalobca písomnými podaniami zo dňa 6. decembra 2018 (č. l. 1406 až 1412 a č. l. 1422 až 1428), v ktorých navrhol dovolania žalovaného podané proti rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 a č. k. 16Cob/23/2017-1318, obidve zo dňa 13. júna 2018, zamietnuť, majúť za to, že nároky priznané žalobcovi dovolaním napadnutými rozhodnutiami vyplývali zo záväzného právneho názoru Ústavného súdu SR, ktorý žalovaný nenapadol dostupným opravným prostriedkom na Európskom súde pre ľudské práva, hoci túto možnosť mal a ani ústavný súd vo svojej neskoršej rozhodovacej praxi závery nález č. k. I.ÚS/184/2015-35 zo dňa 26. augusta 2015, nespochybnil. Podľa žalobcu žalovaný bezdôvodne spochybňuje nález ústavného súdu sp. zn. I.ÚS/184/2015 zo dňa 26. augusta 2015 a tento nález je potrebné rešpektovať. Tento nález sa nijakým spôsobom neodchýlil od štandardnej rozhodovacej praxe ústavného súdu. Na základe analýzy nález ústavného súdu sp. zn. I.ÚS/11/2015 zo dňa 7. júla 2016, na ktorý sa pri kritike nález ústavného súdu sp. zn. I.ÚS/184/2015 žalovaný odvolával, žalobca dospel k záveru, že závery nález sp. zn. I.ÚS/11/2015 nie sú v rozpore so závermi nález I.ÚS/184/2015, pričom v náleze I.ÚS/11/2015 ústavný súd konštatoval riadne odôvodnenie odvolacieho rozhodnutia, dostatočné dokazovanie, ústavne konformné a kvalifikované odpovede na sporné otázky, na rozdiel od nález I.ÚS/184/2015, v ktorom bolo konštatované nedostatočné odôvodnenie rozhodnutia, nevysporiadanie sa s námietkami uplatnenými

účastníkmi konania, porušenie princípu rovnosti pred zákonom, keď žalobcovi bolo priznané nerovné postavenie v súkromnoprávnom vzťahu medzi podnikateľom a jednotkou územnej samosprávy, ako aj porušenie princípu rovnocennosti vlastníckych práv. Dôvodil súčasne vykonaným dokazovaním pred súdom prvej inštancie, ktoré žalovaným nebolo v odvolaní, ani dovolaní namietané.

50. Vo vyjadrení k dovolaniam ďalej žalobca poukázal na to, že žalovaný namieta výlučne nesprávne právne posúdenie veci, nerozporoval skutkové zistenia súdov nižšej inštancie, čím súhlasil v danej časti s odôvodnením prvoinštančného rozsudku i čiastočného prvoinštančného rozsudku. Žalobca oponoval voči názoru žalovaného uvedenému v dovolaní o tom, že súdy mali vychádzať z už právoplatne vyriešenej predbežnej otázky neplatnosti zmluvy o budúcej zmluve č. 319/2007 a zmluvy o zriadení vecného bremena č. 318/2007, ako aj, že vzťah medzi žalobcom a žalovaným je občianskoprávny, a to na základe právoplatnosti časti rozhodnutia Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823 zo dňa 20. júna 2012 v žalobe vyhovujúcej časti. Žalovaný vychádzal pri týchto tvrdeniach z rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/133/2009 zo dňa 29. októbra 2010 v časti týkajúcej sa úvah o res iudicata. Žalobca však uviedol, že toto rozhodnutie najvyššieho súdu nie je použiteľné na tento spor, pretože v tomto spore ide o neduplicitné nároky uplatnené žalobcom v rámci tohto istého konania (žalované sú rôzne nároky v jednom konaní), zatiaľ čo v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/133/2009 sa riešila otázka vzťahu medzi istinou pohľadávky a úrokmi z omeškania, resp. poplatkom z omeškania vo vzťahu k tej istej pohľadávke, ktoré boli riešené v samostatných konaniach. NSSR v spomínanom rozhodnutí konštatoval, že právna úprava vylučuje, aby za to isté omeškanie patril aj úrok z omeškania, aj poplatok z omeškania, keď už bola právoplatne vyriešená otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov (rovnaké omeškanie a dôsledky), potom už nemožno prehodnocovať v inom konaní túto otázku a za to isté omeškanie priznať iné príslušenstvo pohľadávky. Žalovaný teda v dovolaní len účelovo cituje teoretické úvahy, ale neuvádza podstatu daného sporu.

51. Žalobca taktiež oponoval voči poukazu žalovaného na rozhodnutie ústavného súdu III.ÚS 21/2010 zo dňa 20. januára 2010, ktoré taktiež rieši inú otázku (otázku vzťahu jednotlivého rozhodnutia senátu ústavného súdu k zjednocovaciemu stanovisku pléna ústavného súdu - či je toto záväzné pre všetky senáty alebo len pre pléno na zjednotenie vec predkladajúci senát v konkrétnej veci), nepoužiteľnú pre predmetný spor. Ďalej žalobca uviedol, že v rámci rozsudku NS SR zo dňa 16. apríla 2009 sp. zn. 3Sžp/23/2009 ako aj nálezu ÚS SR zo dňa 26. februára 2009 sp. zn. IV.ÚS 331/08, ktoré taktiež žalovaný uvádza v argumentácii nerešpektovania záverov ústavného súdu uvedených v kasačnom náleze, sa podľa žalobcu taktiež na tento spor nevzťahuje, pretože rieši odlišný špecifický prípad diametrálne odlišný od predmetu tohto konania. Žalobca poukázal na uznesenie ÚS SR z 31. januára 2012 sp. zn. III.ÚS/486/2011 ako príklad, v ktorom ústavný súd podával aj právne posúdenie konkrétnej otázky vo veci zmluvnej pokuty. Žalobca záverom vyjadrenia k dovolaniu namietol jeho neprípustnosť, nakoľko nerieši závažnú právnu otázku a iba opakuje námietky dané v odvolaní, pričom podľa neho nie je zrejmé o aký odklon rozhodnutia krajského súdu od rozhodovacej činnosti dovolacieho súdu ide. Žalobca si súčasne uplatnil náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100 %.

52. Vyjadrenia žalobcu k dovolaniu súd postupom podľa § 436 ods. 4 CSP doručil žalovanému, ktorý vo svojom písomnom vyjadrení z 22. 02. 2019 (č. l. 1440), zotrval na dôvodoch uvedených vo svojich dovolaniach, poukazujúc na dvojkoľajnosť právoplatných rozhodnutí Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014 na strane jednej a rozhodnutí toho istého krajského súdu napadnutých dovolaniami žalovaného, v totožnej právnej veci, na strane druhej.

53. O dovolaniach žalovaného uvedených v bodoch 40.-48. tohto rozhodnutia rozhodol dňa 29. mája 2020 najvyšší súd ako súd dovolací uznesením sp. zn. 4Obdo/6/2020, 4Obdo/7/2020 (č.l. 1469) tak, že rozsudky Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 a č. k. 16Cob/23/2017-1318, obidva zo dňa 13. júna 2018, ako aj rozsudky Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-1114 a č. k. 38Cb/130/2010-1154, obidva zo dňa 10. novembra 2016, zrušil a vec vrátil Okresnému súdu Trenčín na ďalšie konanie.

54. Svoje rozhodnutie dovolací súd po ustálení prípustnosti podaných dovolaní podľa § 421 ods. 1 písm.

a/ CSP odôvodnil tým, že v danom prípade bolo posúdenie platnosti, resp. neplatnosti zmluvy č. 318/2007 o zriadení vecného bremena, uzatvorenej medzi účastníkmi konania (sporovými stranami) dňa 11. apríla 2008 a zmluvy č. 319/2007, uzatvorenej medzi účastníkmi konania dňa 11. apríla 2008 o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy, ako aj právneho vzťahu medzi stranami sporu, tzv. prejudiciálnou (predbežnou otázkou), ktorou je taká právna otázka, ktorá sama osebe nie je predmetom daného konania, ale od jej vyriešenia závisí rozhodnutie súdu vo veci samej. Dal do pozornosti uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31. januára 2012, publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a súdov Slovenskej republiky č. 3/2013 pod číslom 40 (R 40/2013), ako aj rozhodnutie sp. zn. 1Cdo 133/2009 zo dňa 29. apríla 2010 (na ktoré odkazuje predchádzajúce rozhodnutie NS SR) s tým, že ich závery sú aplikovateľné aj na túto rozhodovanú vec. Uviedol, že je nepochybné, že Okresný súd Trenčín spolu s Krajským súdom v Trenčíne v ďalšom konaní (po vrátení veci z Ústavného súdu SR), postupovali v intenciách záverov ústavného súdu prijatých v jeho náleze č. k. I.ÚS 184/2015-35 zo dňa 26. augusta 2015, avšak poukázal na význam princípu právnej istoty, zakotvený v Čl. 2 ods. 2 C. s. p., ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Nespochybnil nepopierateľný význam Ústavného súdu SR, ktorý pri súčasnom nastavení súdnej moci a judikatúry európskych ústavných súdov, medzi najvyššie súdne authority bezpochyby patrí, avšak poukázal na to, že pri súčasnom nastavení novej procesnej úpravy v novom civilnom procesnom kódexe, účinnom od 1. júla 2016, je pre rozhodovaciu činnosť súdov nižších inštancií (a s poukazom na ust. § 421 ods. 1 CSP, obzvlášť pre odvolacie súdy), osobitne významná rozhodovacia prax dovolacieho súdu. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie sp. zn. 6Cdo/29/2017 zo dňa 24. 01. 2018 občianskoprávneho kolégia NS SR zverejnené pod č. R 71/2018. Z neho vyvodil, že pod pojem ustálenej súdnej praxe nemožno zahrnúť rozhodnutia ústavných súdov, tak Slovenskej, ako ani Českej republiky. Preto pre Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd mali byť pri posudzovaní otázky prejudiciality a v nadväznosti na ňu otázky platnosti, či neplatnosti zmlúv uzavretých medzi stranami sporu dňa 11. apríla 2008, ako aj voľby právneho režimu ich právneho vzťahu, rozhodujúce rozhodnutia Najvyššieho súdu SR ako tej najvyššej súdnej authority, vo vzťahu ku ktorej zákonodarcia zakotvil povinnosť dbať o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a prijíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov a zverejňuje právoplatné súdne rozhodnutia zásadného významu v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky (§ 8 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

55. Na základe vyššie uvedeného dospel dovolací súd v konaní sp. zn. 4Obdo/6/2020, 4Obdo/7/2020 pôvodne k záveru, že pokiaľ Krajský súd v Trenčíne ako odvolací súd nezohľadnil zásadu a účinky prejudiciality a z už právoplatne vyriešenej predbežnej otázky medzi žalobcom a žalovaným ohľadom neplatnosti zmlúv a právneho režimu ich vzťahu nevychádzal, potom žalovaný opodstatnene namietal, že odvolací súd sa pri riešení predmetných právnych otázok odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu a zároveň dôvodne namietal nesprávne právne posúdenie uskutočnené súdmi nižšej inštancie. Preto vyhodnotil dovolania žalovaného ako dôvodné a napadnuté rozsudky súdov nižšej inštancie (rozsudky Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 a č. k. 16Cob/23/2017-1318, obidva zo dňa 13. júna 2018, ako aj rozsudky Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-1114 a č. k. 38Cb/130/2010-1154, obidva zo dňa 10. novembra 2016) zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 C. s. p.).

56. V ďalšom konaní súd prvej inštancie vo veci (v zostávajúcej časti žaloby o zaplatenie 1 689 320,20 eura s príslušenstvom; po uznesení NS SR sp. zn. 4Obdo 6/2020, 4Obdo7/2020) opätovne rozhodol rozsudkom sp. zn. 38Cb/130/2010 zo dňa 28. júla 2021 (v poradí štvrtý rozsudok súdu prvej inštancie) tak, že žalobu v tejto zostávajúcej časti zamietol a žalovanému priznal právo na náhradu trov konania vo výške 76 % trov konania. Tento rozsudok súdu prvej inštancie však bol na základe podaného odvolania žalobcu zrušený rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16Cob/26/2021 zo dňa 19. októbra 2022, a to z dôvodu, že nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/588/2021 zo dňa 1. februára 2022 bolo zrušené uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Obdo/6/2020,

4Obdo/7/2020 zo dňa 29. mája 2020 v celom rozsahu a vec bola vrátená Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na ďalšie konanie a opätovné rozhodnutie o dovolaniach žalovaného (uvedených v bodoch 40.-48 tohto rozsudku).

57. V náleze sp. zn. IV.ÚS/588/2021 zo dňa 1. februára 2022 (ďalej „nález“) ústavný súd skonštatoval porušenie základného práva žalobcu (v postavení sťažovateľa v konaní pred ústavným súdom) na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd zo strany dovolacieho súdu a sťažnosťou napadnuté uznesenie dovolacieho súdu ako už bolo v bode 54. odôvodnenia tohto rozhodnutia uvedené zrušil a vec vrátil dovolaciemu súdu na ďalšie konanie o dovolaniach žalovaného uvedených v bodoch 40.-48 odôvodnenia tohto rozhodnutia.

58. Ústavný súd v odôvodnení tohto nálezu uviedol, že v sťažnosťou napadnutom uznesení najvyššieho súdu (sp. zn. 4Obdo/6/2020, 4Obdo/7/2020) bolo uložené okresnému a krajskému súdu pri ďalšom rozhodovaní fakticky neprihliadať na právne názory vyslovené v predchádzajúcom náleze ústavného súdu (tzn. v náleze sp. zn. I.ÚS/184/2015) a naopak bezvýnimočne prijať najvyšším súdom predostreté nazeranie na prejudicialitu v otázke platnosti a právneho režimu sporných zmlúv. Ústavný súd dospel k záveru, že napadnutým rozhodnutím došlo k porušeniu princípu právnej istoty žalobcu (sťažovateľa). Podľa ústavného súdu nemožno vysloviť záver o právoplatnom vyriešení právnej otázky medzi sporovými stranami iba na základe existencie právoplatného výroku o priznaní peňažnej sumy predstavujúcej časť predmetu sporu, keď spor o ďalšej časti rovnakého peňažného nároku pokračuje a jeho konečný výsledok závisí práve od sporného posúdenia veci. V tejto súvislosti dodal, že časť už právoplatne priznanej sumy a príslušenstva predstavuje takú časť celkového nároku žalobcu, ktorá by mu bola priznaná aj pri opačnom posúdení sporných právnych otázok. Právne otázky považované žalovaným za prejudiciálne vyriešené boli vecne prehodnotené ústavným súdom v predchádzajúcom (kasačnom) náleze sp. zn. I.ÚS/184/2015, pričom ústavný súd predchádzajúcim nálezom zrušil už právoplatné pôvodné rozsudky, čím prelomil možnú prejudicialitu odlišným právnym posúdením právneho vzťahu medzi sporovými stranami s kasačnými účinkami pre všeobecné súdy. Účinky kasačnej záväznosti nálezu ústavného súdu zaväzujú všeobecný súd, ktorý vo veci konal, a to najmä v prípade, keď nedošlo k zmene právnej úpravy, ani k zmene skutkových okolností a ústavný súd vo veci rozhodol meritórne a svoj právny názor jednoznačne formuloval (I.ÚS 89/2017). Nález ústavného súdu predstavuje definitívne riešenie ústavnoprávnych otázok v konkrétnej veci, preto ho musí dotknutý všeobecný súd v plnom rozsahu akceptovať, a to bez ohľadu na eventuálnu subjektívnu pochybnosť o jeho správnosti. V predmetnej veci boli okresný súd i krajský súd ako priami adresáti prvého nálezu viazaní právnym názorom ústavného súdu. Ústavný súd vytkol najvyššiemu súdu, že vylúčil priznanie akýchkoľvek účinkov nálezu ústavného súdu vydanému skôr v tom istom spore, ktorého závery v plnom súlade s jeho kasačnou záväznosťou rešpektovali okresný i krajský súd. Najvyšší súd vôbec nereagoval na podstatné námietky žalobcu vznesené v dovolacom konaní (o neexistencii prekážky res iudicata vo vzťahu k pôvodným rozsudkom, o nemožnosti vychádzať po náleze ústavného súdu z právneho posúdenia uvedeného v pôvodných rozsudkoch, o nepodmienení priznaných a zamietnutých nárokov, o nepoužiteľnosti rozhodnutia sp. zn. 1Cdo 133/2009). Vzhľadom k tomu najvyšší súd nedodrжал procesné garancie práva na súdnu ochranu, konkrétne požiadavku na riadne odôvodnenie rozhodnutia a požiadavku právnej istoty. Z týchto dôvodov ústavný súd uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/6/2020, 4Obdo/7/2020 zrušil a vrátil vec najvyššiemu súdu na ďalšie konanie s tým, že najvyšší súd je podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde viazaný právnymi názormi ústavného súdu vyjadrenými v predmetnom náleze.

59. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) po zrušení jeho predchádzajúceho kasačného rozhodnutia o dovolaniach žalovaného sp. zn. 4Obdo/6/2020, 4Obdo/7/2020 zo dňa 29. mája 2020 nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/588/2021 zo dňa 1. februára 2022 a po tom, čo mu bola vec opätovne predložená (po zrušení rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 38Cb/130/2010 zo dňa 28. júla 2021, vydaného v tomto spore po kasačnom rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4Obdo/6/2020, 4Obdo/7/2020, a to rozhodnutím Krajského súdu v Trenčíne sp. zn.16Cob/26/2021 zo dňa 19. októbra 2022), dovolania

žalovaného podané dňa 1. októbra 2018 proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018, ako aj proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/23/2017-1318 zo dňa 13. júna 2018 opätovne prejednal. Najvyšší súd v prvom rade konštatuje, že tieto dovolania žalovaného boli podané včas (§ 427 CSP) a oprávnenou osobou (§ 424 CSP), zastúpenou v dovolacom konaní advokátom (§ 429 ods. 1 CSP). Následne skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, pričom dospel k záveru, že dovolania žalovaného sú síce prípustné, avšak nie sú dôvodné.

60. Podľa § 419 CSP, proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa.

61. Podľa § 420 písm. f/ CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

62. Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a/ pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, b/ ktorá v rozhodovacej praxi odvolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c/ ktorá je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

63. Podľa § 431 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie v čom spočíva táto vada.

64. Podľa § 432 ods. 1, 2 CSP, dovolanie prípustné podľa § 421 CSP možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne a uvedie v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

65. Dovolanie je mimoriadnym opravným prostriedkom, ktorým je možné napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu pri splnení zákonom stanovených predpokladov a podmienok. Z hľadiska posúdenia prípustnosti dovolania je podstatné správne vymedzenie dovolacích dôvodov spôsobom upraveným v zákone (§ 431 až § 435 CSP), a to v nadväznosti na konkrétne, dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu. Pokiaľ nie sú splnené procesné podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania, nemožno dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť vecnému preskúmaniu v dovolacom konaní.

66. V danom prípade dovolateľ uplatnil v oboch dovolaniach dovolací dôvod v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, keď rozhodnutie súdu prvej inštancie ako aj odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd mal odkloniť od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu. Podľa dovolateľa odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie, vec v oboch rozsudkoch nesprávne právne posúdili, keď nezohľadnili zásadu a účinky prejudiciality, pričom mali vychádzať z už právoplatne vyriešenej predbežnej otázky (dokonca vyriešenej tým istým sudcom v tom istom konaní) medzi žalobcom a žalovaným ohľadom neplatnosti zmlúv a právneho režimu ich právneho vzťahu (vyriešené v rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 38Cb/130/2010 zo dňa 20. júna 2012 právoplatnom v žalobe vyhovujúcej časti, potvrdenom v tejto časti rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16Cob/126/2012 zo dňa 16. septembra 2014). Pri svojom rozhodovaní mali vychádzať zo skutočností, že zmluva o budúcej zmluve č. 319/2007 a zmluva o zriadení vecného bremena č. 318/2007 sú neplatné a vzťah medzi žalobcom a žalovaným je občianskoprávnym. Podľa žalobcu je v rozpore so zásadou právnej istoty deklarovanou v čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ak súd opätovne otázku platnosti týchto zmlúv v konaní medzi tými istými účastníkmi konania posudzoval a dokonca dospel v rámci toho istého konania k odlišnému právnenému záveru a tento na daný spor aplikoval. Odvolací súd podľa dovolateľa nerešpektoval rozhodnutia odvolacieho súdu, v ktorých vyriešil

otázku prejudiciality a svojvoľne sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Najvyšší súd sa prejudicialitou zaoberal, napr. v rozhodnutiach: sp. zn. 1Cdo/133/2009 zo dňa 29. októbra 2010, ako aj v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/44/2010 zo dňa 31. januára 2012 publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. 3/2013 ako R40/2013. Podľa dovolateľa odvolací súd nerešpektoval zásadu prejudiciality, a tak nesprávne právne vec posúdil a svojvoľne rozhodol, pričom zasiahol do princípu právnej istoty. V ďalších dôvodoch dovolania žalovaný namietol správnosť rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I.ÚS/184/2015 zo dňa 26. augusta 2015, vytkol mu prílišný aktivizmus, hĺbkové prehodnocovanie skutkového stavu za situácie, keď tu už je právoplatné rozhodnutie súdu, ktorým bola ustálená neplatnosť predmetných zmlúv a posúdenie vzťahu medzi žalobcom a žalovaným ako občianskoprávneho. Podľa dovolateľa bolo povinnosťou súdu tento nález nerešpektovať, keďže ide o výnimočnú situáciu, kde očividná chyba ústavného súdu vyústila do zjavnej nespravodlivosti. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Sžp/23/2009 zo dňa 16. apríla 2009, v ktorom najvyšší súd nerešpektoval nález ÚS SR sp. zn. II.ÚS/91/08 zo dňa 9. septembra 2008 a správnosť tohto záveru potvrdil aj sám Ústavný súd Slovenskej republiky rozhodnutím sp. zn. III.ÚS/21/2010 zo dňa 20. januára 2010. V tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie ÚS SR sp. zn. I.ÚS/11/2015 zo dňa 7. júla 2016. Dovolateľ záverom navrhol oba napadnuté rozsudky Krajského súdu v Trenčíne, a to rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/22/2017-1303 zo dňa 13. júna 2018, ako aj rozsudok Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/23/2017-1318 zo dňa 13. júna 2018, zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

67. Nevyhnutným predpokladom, aby dovolací súd mohol posúdiť prípustnosť dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, je konkrétne označenie právnej otázky, ktorú podľa dovolateľa odvolací súd riešiť nesprávne.

68. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnú (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku), ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Nemá ísť o otázku právnú, ktorá podľa dovolateľa mala byť riešená. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní, a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom.

69. Právnou otázkou, ktorej právne riešenie podľa dovolateľa nebolo správne, pričom na jej riešení bolo založené rozhodnutie tak súdu prvej inštancie, ako aj odvolacieho súdu, bola otázka prejudiciality, resp. právnej záväznosti právneho posúdenia vzťahu žalobcu a žalovaného ako občianskoprávneho, ako aj posúdenia neplatnosti zmlúv č. 318/2007 o zriadení vecného bremena a č. 319/2007 o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy medzi nimi uzavretých, a to v právoplatnom rozhodnutí Okresného súdu Trenčín v časti, ktorej žalobe vyhovel (právoplatný rozsudok Okresného súdu Trenčín sp. zn. 38Cb/130/2010-823 zo dňa 20. júna 2012 v žalobe vyhovujúcej časti, potvrdený v tejto časti rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16Cob/126/2012 zo dňa 16. septembra 2014). V súvislosti s touto otázkou podľa dovolateľa došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci, keď sa sudy riadili právnym názorom vysloveným v náleze sp. zn. I.ÚS/184/2015 zo dňa 26. augusta 2015, hoci ním došlo pre očividnú chybu ústavného súdu (podľa dovolateľa) k zjavnej nespravodlivosti, a preto záver z tohto rozhodnutia ústavného súdu, všeobecný súd nemal vo veci rešpektovať a mal vo veci vychádzať z už právoplatného rozhodnutia okresného súdu, v ktorom bola otázka neplatnosti predmetných zmlúv vyriešená a rovnako aj charakter ich vzťahu ako občianskoprávneho. Pri riešení otázky prejudiciality sa odvolací súd v tomto konaní mal odchýliť od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu tým, že predbežnú otázku vyriešenú v predchádzajúcom právoplatnom rozhodnutí súdu neakceptoval, ale postupoval podľa nálezu ústavného súdu I.ÚS/184/2015.

70. Pre účely ďalšieho výkladu dovolací súd, so zreteľom na dovoláciu argumentáciu žalovaného (dovolateľa) uvádza, že v zmysle judikátu R 71/2018 patria do pojmu „ustálená rozhodovacia prax dovolacieho súdu“ predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty)

publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovísk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovísk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986.

71. Z vyššie uvedeného vyplýva, že dovolateľ v oboch dovolaniach smerujúcich proti potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu formuloval rovnakú právnu otázku, resp. otázky (prejudiciality vyriešenia predbežnej otázky v právoplatnom rozhodnutí súdu v tomto konaní a otázku záväznosti kasačného rozhodnutia ústavného súdu) a aj predostrel jej riešenie s poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, od ktorých sa podľa neho odvolací súd v tomto konaní mal odchýliť. Dovolací súd preto dospel k záveru, že dovolateľ dovolací dôvod uplatnený v oboch dovolaniach podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (nesprávne právne posúdenie rozhodujúcej právnej otázky, pri ktorom sa sudy odklonili od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu) vymedzil spôsobom, aký vyplýva z ust. § 432 ods. 2 CSP a dovolania smeroval voči potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu. Možno tak konštatovať, že obe dovolania sú procesne prípustné. Následne sa dovolací súd zaoberal tým, či podané dovolania žalovaného sú aj dôvodné.

72. V dovolaní žalovaný namietol, že sudy nesprávne vec právne posúdili, keď pri svojom rozhodnutí (pozn. v čiastočnom, medzitýmnom a tieto rozsudky potvrdzujúcom odvolacom rozsudku) vychádzali ako z právne záväzného názoru ústavného súdu vyjadreného v kasačnom rozhodnutí sp. zn. I.ÚS/184/2015 zo dňa 26. augusta 2015 a nerešpektovali právnu záväznosť právoplatného rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823 zo dňa 20. júna 2012 v žalobe vyhovujúcej časti, potvrdeného v tejto časti právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014. Podľa dovolateľa tak nesprávne posúdil otázku prejudiciality právoplatného súdneho rozhodnutia o predbežnej otázke a nesprávne posúdil záväznosť právneho názoru vysloveného v kasačnom náleze ústavného súdu sp. zn. I.ÚS/184/2015, ktorý (podľa žalovaného) vybočuje z ústavnej praxe a je zjavne nespravodlivý.

73. Podľa § 230 CSP ak sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

74. Podľa § 228 ods. 1 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnyimi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

75. Podľa § 56 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení účinnom do 28. februára 2019 (t.j. účinného v čase vydania čiastočného, medzitýmného a tieto rozsudky potvrdzujúceho odvolacieho rozsudku), ak Ústavný súd právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah zruší a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom Ústavného súdu.

76. Podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd zruší právoplatné rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah a vec vráti na ďalšie konanie, ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je povinný vec znova prerokovať a rozhodnúť. V tomto konaní alebo postupe je viazaný právnym názorom ústavného súdu. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia ten, kto vo veci vydal rozhodnutie, rozhodol o opatrení alebo vykonal iný zásah, je viazaný rozhodnutím ústavného súdu

podľa § 133 ods. 3 písm. a) až d); toto rozhodnutie ústavného súdu je vykonateľné doručením.

77. Z § 230 CSP vyplýva, že len čo sa o veci právoplatne rozhodlo, nemôže sa prejednávať znova. Zakladá to teda prekážku právoplatne rozhodnutej veci (*res iudicata*), ktorá je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania, čo znamená, že ak by sa začalo konanie o veci, o ktorej sa už právoplatne rozhodlo, týkajúcej sa tých istých strán sporu a toho istého predmetu konania, súd takéto konanie podľa § 161 ods. 2 CSP s poukazom na § 230 CSP zastaví. O tie isté strany ide aj vtedy, ak v konaní vystupujú nositelia práv z rovnakého právneho vzťahu v opačnom procesnom postavení, a tiež vtedy, ak v neskoršom konaní vystupujú právni nástupcovia strán už skončeného konania. Totožnosť predmetu konania je daná vtedy, keď ten istý nárok alebo stav vymedzený žalobným petitom vyplýva z rovnakých skutkových tvrdení, na základe ktorých bol uplatnený (t.j. ak je založený na rovnakých skutkových okolnostiach a rovnakom právnom dôvode). Podmienky totožnosti strán sporu a totožnosti predmetu konania musia byť splnené súčasne. Za tú istú vec v novom konaní sa považuje ten istý nárok, o ktorom sa už prv právoplatne rozhodlo, ak sa opiera o ten istý právny dôvod vyplývajúci z totožného skutkového stavu. O prekážku rozsúdenej veci nejde, ak chýba čo i len jeden z uvedených znakov (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 20. októbra 2011, sp. zn. 5Cdo/280/2010).

78. Najvyšší súd v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo /44/2010 zo dňa 31. januára 2012, zverejnenom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR č. 3/2013 pod R 40/2013, na ktorý poukázal dovolateľ riešil otázku prejudiciality právoplatného rozhodnutia súdu o určitej otázke medzi tými istými stranami sporu, ktorá je v ďalšom spore medzi tými istými stranami otázkou predbežnou, a ktorej vyriešenie je dôležité pre rozhodnutie ďalšieho sporu. Ide o rozhodnutie, ktoré rieši viazanosť súdu posúdením hmotnoprávneho vzťahu strán sporu v inom súdnom konaní. Podľa tohto rozhodnutia najvyššieho súdu „Pokiaľ už bola v občianskoprávnom konaní právoplatne vyriešená určitá otázka hmotnoprávneho vzťahu účastníkov, je súd v inom konaní, v ktorom má tú istú otázku posúdiť ako prejudiciálnu, viazaný jej skorším posúdením.“ V dôvodoch rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že žalobca, ktorý bol účastníkom konania, v ktorom súd vydal právoplatné rozhodnutie ukládajúce v jeho prospech žalovanému určitú povinnosť, je týmto rozhodnutím (jeho výrokom) viazaný, a preto nemôže v inom súdnom konaní úspešne uplatňovať proti tomuto žalovanému ten istý nárok, ktorý mu už bol priznaný právoplatným rozhodnutím priznaný. Ak by tak urobil, zastavením takéhoto nového konania súdom sa prejavia účinky právoplatne rozhodnutej veci podľa § 159 ods. 3 O.s.p. Pokiaľ ide o iný (nie ten istý) nárok (predmet konania), zásadne platí, že ak v skončenom konaní účastníkov došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento (nový) nárok (neidentický s predmetom skončeného konania) odvodzuje, je súd v tomto ďalšom (novom) občianskom súdnom konaní pri zodpovedaní predbežnej otázky (ktorá právoplatným súdnym výrokom sa už vyriešila ako vec sama) týmto vyriešením viazaný (ustanovenie § 159 ods. 2 O.s.p. predstavuje totiž vo vzťahu k ustanoveniu § 135 ods. 2 druhá veta O.s.p. osobitnú procesnú úpravu). Súd preto nesmie vychádzať z iného záveru o (ne)existencii uloženej povinnosti medzi tými istými účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté. Keďže súd nemôže ako predbežnú otázku znovu riešiť to, o čom už bolo právoplatne rozhodnuté v osobitnom spore účastníkov, nie je rozhodujúce, či súd v právoplatne skončenom konaní vec správne alebo nesprávne právne posúdil. So zreteľom na právoplatnosť a z toho plynúcu záväznosť a nezmeniteľnosť právoplatného rozhodnutia nesmie byť táto otázka položená a akékoľvek jej „nové“ právne posudzovanie v inom (ďalšom) konaní tých istých účastníkov je neprípustné. Iné riešenie by znamenalo, že súd môže porušiť viazanosť uloženú mu zákonom v § 159 ods. 2 O.s.p. Pokiaľ súd spomenutý prejudiciálny účinok ignoruje (nevezme za základ pre svoje rozhodnutie prejudikovaný hmotnoprávny vzťah a rozhodne v rozpore s prejudikovaným hmotnoprávnym vzťahom), nerešpektuje záväzné súdne rozhodnutie a koná v rozpore s ústavou, v zmysle ktorej môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon (viď čl. 2 ústavy). Toto rozhodnutie bolo zverejnené v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, pričom je stále aktuálne, hoci sa vzťahuje k príslušným ustanoveniam O.s.p. a odkazujú naň aj viaceré následné rozhodnutia najvyššieho súdu. Dovolací súd však (v zhode s názorom ústavného súdu) má za to, že na predmetnú vec sa toto rozhodnutie nedá v celosti aplikovať, pretože upravuje inú situáciu ako nastala v tomto spore, keď tu ide o právoplatný rozsudok len v časti o priznaní niektorého z nárokov uplatnených v žalobe, zatiaľ čo o

zvyšných, v tej istej žalobe uplatnených, nárokoch, toto isté súdne konanie pokračovalo a t.č. pokračuje v dovolacom konaní, pričom rozhodujúce právne otázky boli vecne prehodnotené a odlišne posúdené v kasačnom náleze ústavného súdu I.ÚS/184/2015.

79. Otázkou prejudiciality sa zaoberal najvyšší súd tiež v rozhodnutí sp. zn. 1Cdo/133/2009 zo dňa 29. apríla 2010, na ktoré dovolateľ tiež v dovolaní poukazoval. Toto rozhodnutie hovorí o tom, že účinky právoplatného súdneho rozhodnutia na peňažné plnenie pre adresátov účinkov záväznosti tohto rozhodnutia (účastníkov konania) zakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci, pričom výrok tohto rozhodnutia je záväzný pre súdy a iné štátne orgány, a to aj vtedy ak ako predbežnú otázku posudzujú právny vzťah medzi týmito účastníkmi, ktorý sa vyriešil uvedeným právoplatným rozhodnutím. Žalobca, ktorý bol účastníkom konania, v ktorom súd vydal právoplatné rozhodnutie zakladajúce v jeho prospech žalovanému platobnú povinnosť, je týmto rozhodnutím (jeho výrokom) viazaný, a preto nemôže v inom súdnom konaní úspešne uplatňovať proti tomuto žalovanému ten istý nárok už raz právoplatným rozhodnutím priznaný. Ďalej sa v rozhodnutí uvádza, že pokiaľ ide o iný (nie ten istý) nárok (predmet konania), zásadne platí, že ak v skončenom konaní účastníkov došlo právoplatným súdnym rozsudkom k vyriešeniu hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého sa aj tento (nový) nárok (neidentický s predmetom skončeného konania) odvodzuje, súd v tomto ďalšom (novom) občianskom súdnom konaní pri zodpovedaní predbežnej otázky (ktorá právoplatným súdnym výrokom sa už vyriešila ako vec sama, je týmto vyriešením viazaný. Nesmie preto vychádzať z iného záveru ohľadom existencie, resp. neexistencie platobnej povinnosti (príslušného nároku na plnenie) medzi tými istými účastníkmi, než ako o tomto ich právnom vzťahu už bolo právoplatne rozhodnuté. Raz vydané právoplatné rozhodnutie je zásadne nezmeniteľné (odhliadnuc v tejto spojitosti od prípadnej osobitosti spojenej napr. so zrušením cestou mimoriadneho opravného prostriedku, resp. od situácie u tých rozhodnutí, u ktorých je prípustná zmena, keď došlo k zmene pomerov). To, že nejde o rozhodnutie o tej istej veci (s identickým predmetom konania), ešte neznamená, že už raz súdom v predošlom občianskom súdnom konaní s konečnou platnosťou medzi účastníkmi vyriešenú otázku hmotnoprávneho vzťahu by mohol neskôr (ďalší súd) v inom (novom) konaní občianskom súdnom konaní medzi tými istými účastníkmi posudzovať inak ako otázku predbežnú. Bráni tomu ustanovenie § 159 ods. 2 O.s.p., ktoré je vo vzťahu k § 135 ods. 2 druhá veta O.s.p. osobitnou procesnou úpravou. Toto rozhodnutie je taktiež stále aktuálne a je súčasťou ustálenej súdnej praxe k otázke prejudiciality. Rovnako však rieši odlišnú situáciu ako nastala v tomto spore, avšak toto rozhodnutie predpokladá aj možné výnimky z prejudiciality v dôsledku uplatnenia mimoriadnych opravných prostriedkov.

80. Najvyšší súd poukazuje aj na ďalšie rozhodnutia, ktoré sa týkali prekážky veci rozhodnutej, a to sp. zn. 5Cdo/120/2009, sp. zn. 3Cdo/42/2008, 3Cdo/115/2016 a R110/2003: Pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej, nie je významné, ako súd po právnej stránke posúdil skutkový dej, ktorý bol predmetom pôvodného konania. Prekážka veci právoplatne rozhodnutej je daná aj vtedy, pokiaľ určitý skutkový dej (skutok) bol po právnej stránke v pôvodnom konaní posúdený nesprávne alebo neúplne, resp. inak (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/120/2009). Prekážka právoplatne rozhodnutej veci nie je daná v prípade, ak v novom konaní ide o ten istý právny vzťah medzi tými istými účastníkmi, avšak novo uplatnený nárok sa opiera o iné skutočnosti, ktoré tu neboli v čase pôvodného konania (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/42/2008). V zmysle konštantnej judikatúry a riadiac sa zásadami prejudiciality a viazanosti súdu právoplatnými rozhodnutiami vydanými v inom konaní, ak bola medzi účastníkmi s konečnou platnosťou vyriešená otázka hmotnoprávneho vzťahu, súd v inom (novom) občianskom súdnom konaní nemôže posudzovať danú otázku inak, pričom je viazaný iba výrokom rozhodnutia, nie jeho odôvodnením (rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/115/2016). Právoplatný rozsudok o žalobe na plnenie vytvára z hľadiska identity predmetu konania prekážku rozsúdenej veci pre konanie o žalobe na určenie, či tu právo alebo právny vzťah je, alebo nie je, vychádzajúcej z rovnakého skutkového základu / z rovnakého skutku (R 110/2003).

81. Dovolací súd tiež v súvislosti so záväznosťou kasačného rozhodnutia poukazuje na rozhodnutie NS SR sp. zn. 3Cdo/12/2016 zo dňa 31. marca 2016, v ktorom uviedol, že „Postup súdu nižšej inštancie spočívajúci v nerešpektovaní záväzného právneho názoru, vysloveného v zrušujúcom uznesení súdu vyššej inštancie, a to len na základe vlastného uváženia, je neprípustným postupom, ktorý narušá princíp

právnej istoty.“ V dôvodoch tohto rozhodnutia najvyšší súd uviedol, že ak dôjde k zrušeniu napadnutého rozhodnutia, súd, ktorého rozhodnutie bolo zrušené, koná ďalej o veci. Prítom je právny názor súdu, ktorý rozhodoval o dovolaní, záväzný (§ 243d ods. 1 veta prvá a druhá O. s. p.). Záväznosť rozhodnutia súdu je jeho vlastnosť, v dôsledku ktorej má rozsudok účinky, ktoré založiť má. Právna teória i súdna prax (pozri medziiným napríklad rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2Cdo/155/2010) rozoznávajú dva základné typy záväznosti rozhodnutí najvyššieho súdu, a to na jednej strane záväznosť precedenčnú alebo judikatórnu [v inej (než prejednávanej) skutkovo a právne obdobnej veci], na druhej strane záväznosť kasačnú alebo inštančnú [v tej istej (priamo prejednávanej) veci]. Samozrejme, v určitom prípade môže mať to isté rozhodnutie najvyššieho súdu zároveň účinky záväznosti oboch typov. Základným znakom precedenčnej záväznosti je, že presahuje judikátorne hranice tej - ktorej prejednávanej veci, má všeobecný význam a týka sa bližšie neurčeného okruhu skutkovo a právne obdobných prípadov. I keď rozhodnutie najvyššieho súdu v právnom poriadku Slovenskej republiky nemožno chápať tak, ako je v anglo-americkom právnom systéme vnímaný precedens, predsa len aj jeho rozhodnutie predstavuje určité východisko pre rozhodovanie všeobecných súdov Slovenskej republiky v iných, skutkovo a právne rovnakých alebo obdobných prípadoch. Pre precedenčnú záväznosť je typické aj to, že pri nej existuje možnosť súdu nižšieho stupňa nepodriaďiť sa právnomu názoru vyššieho stupňa vtedy, keď - reflektujúc právne závery vyššieho súdu vyslovené v inej právnej veci - náležite v dobrej viere vysvetlí svoj právny odklon, predostrie svoje konkurujúce úvahy a začne s rozhodnutím vyššieho súdu (judikátom najvyššieho súdu) zmysluplný právny dialóg, v rámci ktorého polemizuje s právnymi názormi vyššieho súdu a vysvetlí, prečo svoj právny názor považuje za lepšie zodpovedajúci podstate prejednávanej veci. Účinky kasačnej záväznosti sú výrazne iné. Požiadavky na reflektovanie právneho názoru najvyššieho súdu zaujaté v tej istej právnej veci a vyjadrené v jeho zrušujúcom rozhodnutí sú pri následnom rozhodovaní odvolacieho súdu výrazne prísnejšie, než v prípade precedenčnej (judikátornej) záväznosti. Pre konanie po zrušení rozhodnutia dovolacím súdom platí bezvýnimočne zásada viazanosti a podriadenosti nižšieho súdu (odvolacieho alebo prvostupňového) právnym názorom vysloveným dovolacím súdom. Kasačná (inštančná) záväznosť môže byť reflektovaná len bezpodmienečným rešpektovaním rozhodnutia najvyššieho súdu. Ďalej uviedol, že ani viazanosť odvolacieho súdu právnym názorom dovolacieho súdu vysloveným v jeho kasačnom rozhodnutí nie je absolútna. V určitých prípadoch sa viazanosť právnym názorom neuplatní. K vymedzeniu týchto výnimočných prípadov, explicitne v zákone neuvedených, dospela postupným dlhoročným vývojom aplikačná prax a právna teória. Ide najčastejšie o prípad zmeny v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho aj zrušovaného rozhodnutia, alebo prípad zmeny právnej úpravy, ku ktorej došlo po zrušovanom rozhodnutí, ale pred opätovným rozhodnutím odvolacieho súdu. Nie je tiež vylúčené, že odvolací súd rozhodne inak aj z dôvodu zásadného judikátorného posunu (napríklad reflektujúc niektoré rozhodnutie Európskeho súdneho dvora, alebo Európskeho súdu pre ľudské práva alebo ústavného súdu alebo najvyššieho súdu) v otázke, ktorá v čase rozhodovania dovolacieho súdu nebola celkom uspokojivo vyriešená. Uvedené rozhodnutie rieši záväznosť právnych názorov súdov vyššej inštancie všeobecného súdnictva pre súd nižšej inštancie. V predmetnej veci bolo potrebné však vyriešiť aj právnu záväznosť rozhodnutia ústavného súdu oproti právnej záväznosti právoplatného rozhodnutia všeobecného súdu o časti nárokov v tom istom spore.

82. Ako vyplýva z § 134 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde (v tomto prípade) pre dovolací súd ako orgán, ktorý vydal nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/588/2021-53 zo dňa 1. februára 2022 zrušené uznesenie sp. zn. 4Obdo/6/2020, 4Obdo/7/2020 z 29. mája 2020, je v ďalšom konaní o dovolaniach žalovaného (uvedených v bode 59. a 66. odôvodnenia tohto rozsudku), právny názor ústavného súdu vyjadrený v náleze sp. zn. IV.ÚS/588/2021-53 záväzný.

83. Dovolací súd preto v tomto rozhodnutí o dovolaniach žalovaného bude z vyššie uvedeného nálezu ústavného súdu a v ňom uvedených právnych názorov záväzne vychádzať. Vzhľadom na obsah ústavnej sťažnosti, odôvodnenia nálezu ústavného súdu a skutočnosti, že dovolateľ podal dovolanie len z dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) CSP k právnej otázke týkajúcej sa prejudiciality právoplatného rozhodnutia okresného súdu vydaného v tomto spore o časti žaloby a právnej záväznosti predchádzajúceho nálezu ústavného súdu sp. zn. I.ÚS/184/2015, je možné zo záväzného právneho názoru ústavného súdu vyjadreného v náleze IV.ÚS 588/2021 uzavrieť v celom rozsahu aj odpoveď na podanú dovoláciu otázku žalovaného a jeho dovolacie námietky.

84. Zo záväzného právneho názoru ústavného súdu pre dovolací súd vyplýva, že nemožno uznať za dôvodnú námietku dovolateľa, že na základe existencie právoplatného výroku rozhodnutia Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823 zo dňa 20. júna 2012 o priznaní peňažnej sumy predstavujúcej časť predmetu sporu (časť, v ktorej žalobe vyhovel), potvrdeného právoplatne v tejto časti rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014, bola v konaní právoplatne vyriešená právna otázka neplatnosti zmlúv: zmluvy o budúcej zmluve č. 319/2007 a zmluvy o zriadení vecného bremena č. 318/2007 a právna otázka, že vzťah medzi sporovými stranami je občianskoprávny. Právoplatný výrok rozhodnutia o priznaní peňažnej sumy sa v tomto prípade dotýka len časti predmetu sporu, pričom spor o ďalšej časti peňažného nároku pokračuje a jeho konečný výsledok závisí práve od sporného právneho posúdenia veci. Vyhovujúci výrok Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823 zo dňa 20. júna 2012 mohol napadnúť odvolaním iba žalovaný ako v tej časti konania neúspešná strana. Žalovaný však odvolanie proti žalobe vyhovujúcej časti rozsudku nepodal. Podľa názoru ústavného súdu, však v okolnostiach veci táto skutočnosť neznamená, že tým došlo k vyriešeniu spornej otázky ne/platnosti sporných zmlúv a ich právneho režimu konečným spôsobom, pretože sa žalobca, naopak, aktívne bránil proti právnomu posúdeniu veci okresným súdom. V tejto súvislosti ústavný súd dodal, že časť už právoplatne priznanej sumy a príslušenstva predstavuje takú časť z celkového nároku žalobcu, ktorá by mu bola priznaná aj pri opačnom posúdení sporných právnych otázok.

85. Vychádzajúc z nálezů ústavného súdu sp. zn. IV.ÚS 588/2021 dovolací súd uvádza, že právne otázky neplatnosti predmetných zmlúv a občianskoprávneho charakteru vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v tomto spore (ktoré otázky má nesprávne dovolateľ za prejudiciálne vyriešené rozsudkom Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823) boli vecne prehodnotené ústavným súdom v predchádzajúcom náleze, a to v náleze I.ÚS/184/2015. Tu treba zdôrazniť, že ústavný súd v náleze sp. zn. IV.ÚS 588/2021 výslovne neakceptoval závery najvyššieho súdu uvedené k prejudicialite v (t.č. už zrušenom) rozhodnutí o dovolaniach žalovaného sp. zn. 4Obdo/6/2020, 4Obdo/7/2020. Naviac konštatoval, že ústavný súd predchádzajúcim nálezom I.ÚS/185/2015 zrušil ústavnou sťažnosťou žalobcu v časti napadnuté (už právoplatné) pôvodné rozsudky Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823 a Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 16Cob/126/2012, čím prelomil možnú prejudicialitu odlišným právnym posúdením právneho vzťahu medzi sporovými stranami s kasačnými účinkami pre všeobecné súdy. Poukázal aj na to, že možnosť výnimky z prejudiciality v dôsledku uplatnenia mimoriadnych opravných prostriedkov predpokladá najvyšším súdom (pozn. aj dovolateľom) citované uznesenie č. k. 1Cdo/133/2009 z 29. apríla 2010.

86. Ústavný súd ďalej zdôraznil účinky kasačnej záväznosti nálezů ústavného súdu, ktoré zaväzujú vo veci konajúci všeobecný súd, a to najmä v prípade, keď nedošlo k zmene právnej úpravy, ani k zmene skutkových okolností a keď ústavný súd vo veci rozhodol meritorne a svoj právny názor jednoznačne formuloval (I.ÚS 89/2017).

87. K námietkam dovolateľa ohľadom záväznosti kasačného nálezů ústavného súdu sp. zn. I.ÚS 184/2015 preto dovolací súd uvádza, a to v zhode so záväzným právnym názorom ústavného súdu z nálezů sp. zn. IV.ÚS 588/2021, že okresný súd a krajský súd boli ako priami adresáti nálezů ústavného súdu sp. zn. I.ÚS/184/2015 viazaní právnym názorom ústavného súdu vysloveným v kasačnom náleze, a to podľa § 56 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení účinnom do 28. februára 2019. Týmto právnym názorom boli viazaní bez ohľadu na to, či pochybovali o jeho správnosti. Právny názor sa týkal viacerých hmotnoprávných otázok, pričom aj napriek ich záväznosti apriori nebola vylúčená možnosť tieto závery v pokračujúcom spore neskôr modifikovať, avšak na základe napríklad podstatnej zmeny v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho aj zrušovaného rozhodnutia, alebo zmeny právnej úpravy, ku ktorej by došlo po vydaní nálezů, či na základe zásadného judikátúrneho posunu v otázke, ktorá v čase pôvodného rozhodovania nebola ešte vyriešená. Podľa dovolacieho súdu však takáto situácia v tomto spore ku dňu rozhodovania tak okresného súdu v čiastočnom a medzitýmnom rozsudku, ako aj ku dňu rozhodovania tieto rozsudky

potvrdzujúceho odvolacieho súdu, nenastala, a preto nebol dôvod po náleze I.ÚS 184/2015 v pokračujúcom spore konajúcimi súdmi modifikovať právne záväzný názor v tomto náleze k rozhodujúcim právnym otázkam uvedený .

88. Naviac, treba zdôrazniť, že v konaní o dovolaniach žalovaného je dovolací súd podľa § 439 CSP viazaný rozsahom dovolania a podľa § 440 CSP dôvodmi dovolania, pričom dovolací súd ich nemôže rozširovať a správnosť rozhodnutia môže preskúmať len v rozsahu podaného dovolania a len z dovolateľom podaných dovolacích dôvodov. Ako už bolo uvedené dovolateľ vymedzil v dovolaniach iba dovolací dôvod podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, pričom formuloval právne otázky smerujúce len k prejudicialite v žalobe vyhovujúcej časti právoplatného rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823 zo dňa 20. júna 2012, a to v otázkach neplatnosti zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení vecného bremena, ako aj v otázke posúdenia vzťahu sporových strán ako občianskoprávneho. V tejto súvislosti dovolacia právna otázka smerovala aj k právnej záväznosti názoru ústavného súdu v jeho kasačnom rozhodnutí a dôvody smerovali k spochybňovaniu záväznosti právneho názoru vyjadreného v náleze Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/184/2015 pre súdy konajúce o tomto spore. Dovolací súd sa preto v tomto dovolacom konaní môže venovať len správnosti právneho riešenia týchto dovolacích otázok v napadnutých rozsudkoch súdov nižšej inštancie (vzhľadom na dovolateľom uplatnený len dovolací dôvod § 421 ods. 1 CSP), pričom naviac je dovolací súd v tomto dovolacom konaní viazaný aj záväzným právnym názorom ústavného súdu vysloveným v kasačnom náleze sp. zn. IV.ÚS 588/2021. Úlohou odvolacieho súdu je posúdiť, či dovolanie podané žalovaným pre podľa neho nesprávne právne posúdenie veci a odklon od ustálenej súdnej praxe podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je alebo nie je dôvodné. V inom rozsahu ako je vymedzený dovolaním dovolací súd správnosť právneho posúdenia napadnutých rozsudkov skúmať nemôže (§ 439 CSP). Keďže dovolateľ nepodal dovolanie z dôvodu podľa § 420 CSP, dovolací súd nemôže skúmať ani existenciu väd zmätočnosti napadnutých rozsudkov, či čistoty (spravodlivosti) súdneho procesu, ktorý ich vydaniu predchádzal (§ 440 CSP - dovolací súd je /bez výnimiek/ dovolacími dôvodmi viazaný). Ak aj žalovaný v dovolaniach okrajovo uvádza, že Krajský súd Trenčín sa bez riadneho odôvodnenia svojvoľne odklonil od judikatúry najvyššieho súdu k prejudicialite, avšak dovolací dôvod podľa § 420 písm. f) CSP neuplatnil, dovolací súd sa týmto dôvodom nemôže ex offio zaoberať. K otázke prejudiciality a namietanému odklonu sa však dovolací súd vyjadruje v rámci žalovaným riadne uplatneného odvolacieho dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP.

89. Dovolací súd konštatuje nedôvodnosť podaných dovolaní žalovaného a dôvodnosť obranných tvrdení žalobcu uvedených vo vyjadrení k dovolaniam. K položeným právnym otázkam žalovaného a k relevantným argumentom žalobcu dovolací súd uzatvára, že čiastočne právoplatný rozsudok Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-823 zo dňa 20. júna 2012 o priznaní peňažnej sumy predstavujúcej len časť predmetu sporu (časť, v ktorej žalobe vyhovel), právoplatne potvrdený v tejto časti rozsudkom Krajského súdu v Trenčíne č. k. 16Cob/126/2012-1005 zo dňa 16. septembra 2014, v danom prípade, po náleze ústavného súdu sp. zn. I.ÚS/184/2015 a z dôvodov uvedených v bode 85.-88. tohto rozhodnutia nepredstavuje prekážku res iudicata vo vzťahu k predbežným otázkam týkajúcich sa rozhodovania o nárokoch z časti žaloby, ktorá bola pôvodne rozsudkom zamietnutá, avšak následne bol tento rozsudok v zamietajúcej časti v kasačnom náleze ústavného súdu I.ÚS/184/2015 zrušený (spoločne aj s rozsudkom odvolacieho súdu, v časti potvrdzujúcej zamietnutie žaloby). V tejto zrušenej časti bola vec ústavným súdom opätovne vrátená na ďalšie konanie na súd prvej inštancie s právnymi názormi ústavného súdu na predbežné otázky, a to s názorom, že zmluva č. 319/2007 o uzatvorení budúcej kúpnej zmluvy uzavretá v zmysle § 289 ObchZ a zmluva č. 318/2007 o zriadení vecného bremena, s ohľadom na ich náležitosti, boli uzavreté platne. Súčasne ústavný súd vyslovil, že zmluvné vzťahy strán sporu sa posudzujú podľa Obchodného zákonníka, keďže ako účastníci rozhodujúcich zmlúv jasne deklarovali inkriminovanou investičnou akciou zabezpečenie verejných potrieb. Vzťah medzi sporovými stranami je obchodnoprávny. Tieto právne závery boli pre všeobecné súdy v tomto spore konajúce záväzné (boli priami adresáti týchto rozhodnutí), preto nebolo možné vychádzať po tomto náleze ústavného súdu z právneho posúdenia týchto predbežných otázok uvedeného v pôvodnom, v časti žalobe právoplatne vyhovujúcom rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/130/2010-832 zo dňa 20. júna 2012. Naviac treba konštatovať, že právoplatným rozsudkom priznaný nárok predstavuje

len časť predmetu sporu, pričom spor o ďalšej časti nároku po náleze I.ÚS/184/2015 pokračoval/pokračuje a jeho konečný výsledok závisí práve od právneho názoru vyjadreného v tomto ústavnom náleze, pretože žalobca sa proti pôvodnému právnomu názoru na predbežné otázky vyjadreným v rozsudkoch súdov nižšej inštancie, zrušených nálezom I.ÚS/184/2015, úspešne bránil. V neposlednom rade treba zopakovať pre najvyšší súd právne záväzný názor ústavného súdu z nálezu sp. zn. IV.ÚS 588/2021, že časť už právoplatne priznanej sumy a príslušenstva predstavuje takú časť z celkového nároku žalobcu, ktorá by mu bola priznaná aj pri opačnom posúdení sporných právnych otázok. V predmetnej veci ide o spor, v ktorom si žalobca uplatnil rôzne finančné nároky na základe viacerých právnych titulov i to má vplyv na vyhodnotenie otázky prejudiciality právoplatného rozhodnutia len o časti týchto nárokov v ďalšom (pokračujúcom, v tom istom) konaní.

90. Rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré uvádza dovolaateľ v podanom dovolaní, od ktorých sa mali sudy nižšej inštancie odkloniť, a ktoré riešili otázku prejudiciality, sú rozhodnutiami, ktoré riešia povinnosť rešpektovať predchádzajúce posúdenie právnej otázky, o ktorej sudy už právoplatne rozhodli v inom (odlišnom) spore. V predmetnej veci však ide o (ten istý) spor, v ktorom si žalobca uplatnil rôzne finančné nároky na základe viacerých právnych titulov, čo má vplyv na vyhodnotenie otázky prejudiciality právoplatného rozhodnutia len o časti týchto nárokov v ďalšom, pokračujúcom (teda v tom istom) konaní, a navyše tieto predbežné otázky právne záväzne pre všeobecné sudy konajúce v tomto spore vyriešil ústavný súd v náleze I.ÚS/184/2015. S poukazom na túto skutočnosť, ako aj vyššie, dovolacím súdom, citované rozhodnutia k otázke prejudiciality a záväzný právny názor z nálezu ústavného súdu sp. zn. IV.ÚS 588/2021 (týkajúcich sa priamo tohto konania, keďže adresátmi týchto rozhodnutí sú všeobecné sudy konajúce v tomto súdnom spore), preto nemožno konštatovať dôvodnosť dovolacej námietky žalovaného o nesprávnom právnom posúdení otázky prejudiciality tým, že by sa bol konajúci súd v dovolaní napadnutých rozhodnutiach odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe najvyššieho súdu, na ktorú žalovaný poukázal v dovolaní. Vzhľadom na to dovolací súd konštatuje, že dovolaateľ neuviedol rozhodnutia dovolacieho súdu, ktoré by predstavovali ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu k otázke prejudiciality v prípade ako je v predmetnom spore (zjednodušene - prejudicialita vyriešenia predbežných otázok v čiastočne právoplatnom rozsudku, ktoré následne inak riešil ústavný súd v rozhodnutí o ústavnej sťažnosti žalobcu týkajúcej sa tohto konania, pričom v žalobe je uplatnených viacero nárokov). Nemožno teda v danom prípade hovoriť o odklone od rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ale skôr o právnej otázke dovolacím súdom ešte neriešenej, čo zakladá prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP a nie písm. a/, ako je uvedené v dovolaní. Dovolací súd má však za to, že ak dovolaateľ „netrafil“ dôvod prípustnosti dovolania v zmysle § 421 ods. 1 CSP, nie je to prekážkou preskúmania správnosti právneho posúdenia veci odvolacím súdom v dovolacom konaní, a preto sa správnosťou právneho posúdenia položenej dovolacej otázky zaoberal.

91. Podľa dovolacieho súdu nemožno súhlasiť s právnym názorom žalovaného uvedeným v dovolaniach k právnej záväznosti prvého rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 20. júna 2012 č. k. 38Cb/I30/2010-823 v právoplatnej časti. Dovolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s právnym záverom vyjadreným súdmi nižšej inštancie v dovolaniach žalovaného napadnutých rozsudkoch, ktorý názor je súladný aj s právnym názorom ústavného súdu vyjadreným v (neskoršom) náleze Ústavného súdu SR v konaní o ústavnej sťažnosti žalobcu týkajúcej sa tohto konania sp. zn. IV.ÚS 588/2021 zo dňa 1. februára 2022.

92. Dovolací súd v zhode so záväzným právnym názorom ústavného súdu vyjadreným v náleze IV. ÚS 588/2021 dospel k záveru, že odvolací súd (ako aj okresný súd) otázku právnej záväznosti názoru ústavného súdu vysloveného v náleze sp. zn. I. ÚS/184/2015 správne právne posúdil a správne postupoval, keď predbežnú otázku platnosti zmlúv: Zmluvy o zriadení vecného bremena č. 318/2007 a Zmluvy o uzavretí budúcej kúpnej zmluvy č. 319/2007 vyriešil súladne s týmto pre neho podľa § 56 ods. 6 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky (resp. od 28. februára 2019 podľa § 134 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z.z. o ústavnom súde), právne záväzným právnym názorom ústavného súdu.

93. Dovolací súd tiež v súlade so záväzným právnym názorom ústavného súdu vyplývajúcim z nálezu

IV. ÚS 588/2021 konštatuje, že odvolací súd v napadnutom rozsudku (rovnako aj okresný súd) správne vyriešil otázku právnej záväznosti záverov súdu prvej inštancie o predbežných otázkach uvedených v čiastočne právoplatnom rozsudku Okresného súdu Trenčín č. k. 38Cb/I30/2010-823 zo dňa 20. júna 2012, v ktorej časti priznal súd žalobcovi len časť z uplatnených nárokov žalobcu, pokiaľ konanie v tom istom spore pokračuje po zrušujúcom náleze ústavného súdu s opačným právnym názorom na tie isté predbežné otázky, významné pre rozhodnutie ostatných žalobou uplatnených nárokov (o ktorých spor pokračuje). Dovolací súd preto v odpovedi na položené dovolacie otázky uvádza (s poukazom na vyššie uvedené), že nemožno vysloviť záver o právoplatnom vyriešení právnej otázky medzi sporovými stranami iba na základe existencie právoplatného výroku o priznaní peňažnej sumy predstavujúcej časť predmetu sporu, keď spor o ďalšej časti sporu pokračuje a jeho konečný výsledok závisí práve od sporného posúdenia veci, najmä ak časť už právoplatne priznanej sumy a príslušenstva predstavuje takú časť celkového nároku žalobcu, ktorá by mu bola priznaná aj pri opačnom posúdení sporných právnych otázok. Možná prejudicialita právoplatného rozhodnutia o časti nároku je prelomená, ak ústavný súd v kasačnom náleze, týkajúcom sa ďalšej časti nároku uplatneného v tom istom súdnom spore, vecne prehodnotí rozhodujúce hmotnoprávne otázky a tieto odlišne posúdi ako všeobecný súd v právoplatnom rozhodnutí o časti nároku. To znamená, že pokiaľ ústavný súd v kasačnom náleze, ktorým zruší rozsudok všeobecného súdu len v časti, v ktorej nebolo vyhovené strane sporu na ústavný súd sa so sťažnosťou úspešne obracajúcej, vysloví odlišný právny názor na rozhodujúce hmotnoprávne otázky, nepredstavuje nezrušená, právoplatná časť rozsudku všeobecného súdu (inak tejto strane sporu v časti výroku vyhovujúca), rozhodnutie, ktorým by boli predbežne právoplatne vyriešené tieto hmotnoprávne otázky významné pre ďalšie konanie a rozhodnutie o žalobe. Názorom ústavného súdu vyjadreným v kasačnom náleze je všeobecný súd v pokračujúcej časti sporu viazaný a môže sa od neho odchýliť, či modifikovať ho len výnimočne. Takou výnimkou by bola podstatná zmena v skutkových zisteniach, ktoré tvorili základ zrušujúceho aj zrušovaného rozhodnutia, alebo v prípade zmeny právnej úpravy, ku ktorej by došlo po vydaní kasačného nálezu, či na základe zásadného judikatúrneho posunu v otázke, ktorá v čase pôvodného rozhodovania nebola ešte vyriešená.

94. Z uvedených dôvodov považuje dovolací súd dovolania žalovaného podané podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP za nedôvodné. Odvolací súd (rovnako aj súd prvej inštancie) správne právne posúdil vyššie uvedené otázky, správne postupoval, keď vec posúdil v súlade so záväzným právnym názorom ústavného súdu, pričom sa v otázke prejudiciality v konaní právoplatného rozhodnutia neodklonil od ustálenej súdnej praxe a posúdil vec s prihliadnutím na osobitosti tohto prípadu. Dovolací súd preto dovolania žalovaného podľa § 448 CSP ako nedôvodné zamietol.

95. Žalobca bol v dovolacom konaní plne úspešný, a preto mu dovolací súd priznal voči žalovanému náhradu trov dovolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

96. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.